

Papeževa poslanica.

—000—

PAPEŽEVI MIROVNI PREDLOZI BAZIRAJO NA RAZNIH PARLAMENTARNIH IZJAVAH. — PAPEŽ SE SKLICUJE NA POSLANICO PREDSEDNIKA WILSONA. — VSE NAPETO PRIČAKUJE, KAJ BO ODGOVORILA NEMČIJA. — WILSON BO NAJBREŽJE GOVORIL O MIROVNEM VPRAŠANJU PRED KONGRESOM.

—000—

Rim, 24. avgusta. (Poročilo United Press). — Papežev državni tajnik je danes pooblastil "United Press", da sme sledeče objaviti:

— Prvi dve točki papeževih mirovne note, v katerih se razpravlja o razoroževanju in prostosti na morju, se nanašata nanašata na poslanico predsednika Wilsona, katero je bil naslovil senatu.

Mi smo vsled tega prepričani, da bo ameriško ljudstvo zadovoljno s tema dvema točkama.

Ostale točke se nanašajo na izjave raznih diplomatov, katere so podali, bodisi privatno bodisi javno.

Papež je sestavil svojo mirovno predlogo sam, brez uplivanja od strani te ali one bojujoče se države.

London, 24. avgusta. — Iz raznih poročil je razvidno, da zahteva papež, da se mora plačati Belgiji in Severni Franciji odškodnino ter da se mora obnoviti Srbija in Rumunsko.

Washington, D. C., 24. avgusta. — (Poročilo United Press). — V državnem departmentu je povzročila precejšnje presenečenje papeževa zahteva, da se mora plačati Belgiji primerno vojno odškodnino.

Vse napeto pričakuje odgovora Nemčije.

Papežovo zahtevo bodo morali na vsak način podpirati vsi zavezniki, med njimi tudi Združene države.

O papeževi poslanici bo predsednik Wilson najbrže razpravljajal pred kongresom.

Boji na Francoskem.

Nemci poženejo Angleže nazaj. — Nemci so pričeli veliko protiofenzivo. — Francozi zavzamejo zadnjo nemško utrdbo.

London, Anglija, 24. avgusta. Nemski protinapad na angleškem bojišču narašča v ljutosti in prič. odkar se je pričela velika bitka 31. julija v Flandriji, so dosegli Nemci nekaj uspehov.

Ob česti med Ypresom in Meninom so Nemci zbrali veliko število svežega vojaštva in so ga v gostih vrstah poslali proti angleškim postojankam, katere so zavzeli preteklo sredo. Nič se ne more v tej vojni v ljutosti primerjati s tem sunkom. Dasiravno so Nemci imeli velike izgube, se jim je slednjič vendar le posrečilo potisniti Angleže nekoliko nazaj. Bitka se nadaljuje.

Tudi okoli Lensa se vrše vroči boji, v katerih se Nemci ne ozirajo na velike izgube. Toda kanadske čete so v bajonetnih bojih obdržale vse postojanke.

Pri Verdunu so Francozi prizadeli Nemcem hud poraz. S silnim naskokom so zavzeli hrib št. 304 ter so potisnili sovražnika za 2000 jardov proti reki pri Forbes.

Berlin priznava izgubo hriba št. 304; trdijo pa, da ne nemške čete že prejšnji dan zapustile hrib, na katerem je ostala le majhna posadka.

Zatrjuje se, da so Nemci na zapadnem bojišču uničili 21 angleških tankov.

Francoski vojni stan, 24. avgusta. — Hrib št. 304, zadnja nemška utrdba, ki je ogrožala Verdun, je danes zjutraj padla Francozom v roke. Francoska pehota, ki je že prej obkolila hrib, je z naskokom zasedla hrib in vnela ostalo nemško posadko.

S to pridobitvijo pa Francozi še niso bili zadovoljni, temveč so pognali Nemce še za 2000 jardov naprej, vsled česar je postojanka še enkrat bolj varna. S hriba št. 304 in Le Mort Home so Nemci opazovali gibanje francoskih čet, česar sedaj ne bodo več mogli.

Bernstorffov nečak ujet.

Pariz, Francija, 23. avgusta. — Med 600 ujetniki, katere so Francozi zajeli v duplinah na Le Mort Home, se je nahajal tudi bataljonski poveljnik s svojim štabom in med njimi je bil grof Evgen Bernstorff, nečak prejšnjega nemškega poslanika v Washingtonu, grofa Bernstorffa.

Japonska misija.

Japonska pozdravlja Ameriko kot zaveznico. — Viskont Iši izroči predsedniku pismo japon. carja.

Washington, D. C., 24. avgusta. Viskont Iši, posebni poslanik v voditelj japonske misije v Združene države, je izročil predsedniku svoje poverljive listine in obenem tudi lastnorčno pismo japonskega cesarja ter je čestital predsedniku Wilsonu in narodu Združenih držav, ker je Amerika stopila v vojno proti Nemčiji.

Poslanik je spomnil na kitajsko boksarska ustand, ob kateri prilika sta skupno vihrali japonska in ameriška zastava. Rekel je tudi, da veseli vsakega Japoneca in da mu je v veliko čast, da se Združene države borijo za mir, ki ima za podlago nedvisnost najmanjših in najslabotnejših narodov.

Ker so se tudi Združene države pridružile zavezništvu, je upati, da bo tem prej napočil dan mira.

Predsednik Wilson je v svojem odgovoru rekel, da ga veseli, da sprejme od japonske vlade čestitke, ker so Združene države šle v vojno, v katero so zapleteni skoro vsi narodi sveta in ki ima za cilj svobodo vseh narodov. Iz skupnega delovanja in iz žrtve na krvi in premoženju se bo razvilo tem večje prijateljstvo med narodi in državami. Želi, da bi vse krutosti sedanje vojne prinesle srečen stalen in odkritosrčen mir.

Wilson mu zadrži, da bo vžival v Ameriki vse prijetnosti ter sporočil pozdrave japonskemu cesarju in narodu.

Nato se je odposlanstvo oglasilo pri državnem tajniku Lansingu.

Sinoči je Wilson priredil na čast japonskim odposlancem državno pojedino v Beli hiši, potem ko so končale vse formalnosti.

Kopanje v Berlinu prepovedano.

Amsterdam, Nizozemsko, 24. avgusta. — Berlinski listi poročajo, da nameravajo berlinske oblasti prepovedati kopanje na domu. Ta korak je potreben, da se varuje voda in kurjava.

Ruski vojni ministri: odstopil.

Petrograd, Rusija, 24. avgusta. Vojni minister Savinkov je resigniral. Njegova resignacija je posledica vojaškega in političnega neznanja s predsednikom Kerenskim.

ANGLEŠKI KRALJ NADZORUJE AMERIŠKE ČETE.

Arabci med zavezniki.

Arabci so se pridružili zavezništvu. — Premagali močnejše Turke. — Zelenica prerezana.

London, Anglija, 23. avgusta. — Arabci v Arabiji, v svojem uporu proti Turkom, so razvili obširne operacije proti sovražniku in so dosegli povsod lepe uspehe. V sporočilu se tudi glasi, da je kralj iz Hedjaz s svojimi vojniki pristopil javno na stran zavezništvu.

V poročilu se glasi: Čete, ki operirajo pod poveljstvom kralja iz Hedjaz, so razvile obširne operacije proti turškim oddelkom in postajam v Arabiji. Po raznih informacijah se je zaznalo, da delujejo Arabci natančno po načrtu, ki je imel za uspeh, da je bila razdejana železniška črta severno od Medine; zavzeli so tudi nekaj osamljenih turških postojank.

Zdi se, da je bil načrt skrbno izdelan in dosegli so vse cilje. Pri pogostih priložnostih so Arabci napadli mnogo močnejše turške oddelke in so jih premagali, v okraju Maan je bilo v boju ubitih več Turkov kot 700; enako število pa jih je bilo ujetih. Poleg tega so vplenili tudi štiri topove.

Za sedaj se še ne more preročati, kak vpliv bo imela arabska revolucija na zavezniško stvar. Toda jasno je, da so se Arabci očitno pridružili zavezniškemu ciljem in idealom.

Arabsko gibanje, ki se je pričelo v Mekki, ima popolno oporo pri arabskih rodovih v Hedjaz in se širi proti vzhodu.

Uradno angleško poročilo pravi, da so angleške čete zavzele mesto Šeraban, ki leži severovzhodno od Bagdada in blizu perzijske meje na levem bregu Bjalet. Turki se niso mnogo upirali in so se z veliko naglico umaknili v gore pri Hamrin.

Ne več izvestij o izgubah.

Kodanj, Dansko, 24. avgusta. — Nemška vlada je odredila, da ne bo več pustila izvestij o izgubah čez mejo.

Rojak se je ponesrečil.

Coketon, W. Va., 23. avgusta. Rojaka Johna Kozlevčar je zadela strupena nesreča dne 22. avgusta t. l. Ko je bil pripravljen na delo, je jemal dinamitne patrone; pri tem se je ugrizlo do 80 patronov v rokah. Obe roki mu je odtrgalo pri členi in eno oko. Za drugo oko se pa še ne ve, bo li dobro ali ne.

Ponesrečeni ima štiri nedoraste otroke in ženo. Je član treh podpornih društev, namreč društva št. 23, S. D. P. Z., pri katerem je bil večletni blaginjak ter postaje št. 10, S. P. D. sv. Barbare in št. 29, S. N. P. J.

Sploh je bil na društvenem polju delaven in marljiv, za kar ga bomo težko pogrešali. Sedaj se nahaja na Davis v bolnišnici.

Ponesrečenemu muje iskreno sožalje.

Jeruzalem je utrjen.

Iz Jeruzalema so napravili moderno trdnjavo. — Po nemškem načrtu. — Vojna pred napadom.

Atlantsko pristanišče, 24. avgusta. — Jeruzalem, ki je cilj angleških operacij v Palestini, je zdaj močno utrjeno mesto, katero branijo moderne trdnjave pod poveljstvom nemških častnikov. Utrdbe so tako močne, da se morejo primerjati z nemškimi utrdbami na flandrijskem bojišču. To vest so prinesli ameriški misjonarji, ki so večeraj prišli iz Palestine v Združene države.

Nek misjonar, ki je bil več let v nekem mestu v Palestini, pravi, da po njegovem mnenju ni nikdar mogoče zavzeti Jeruzalema s frontalnim napadom; h kapitulaciji se more mesto prisiliti samo z rezeznimi bojnimi operacijami. — Utrdbe so bile zgrajene po načrtu nemške inženirske ženalnosti. Mesto so pričeli utrjevati v januarju.

Po izjavi teh misjonarjev bi v decembru ali januarju zavzel mesto lahko samo en kor.

Turke in njihove nemške zaveznike na severu od mesta vedno vznemirjajo angleški letalci, ki prihajajo iz angleškega taborišča. Vesti, katere so raztrosili Nemci, da Angleži uničujejo svete relikvije na Olski Gori, niso resnične in imajo samo namen Angležem pred svetom očrniti.

Na goro so se sicer vprizorili zračni napadi, toda nič, kar bi imelo za kristjane kako vrednost, ni bilo uničenega; kajti na gori ni stvari, katero bi bilo mogoče uničiti, razun goro samo.

Edino poslopje, ki se nahaja na gori in ima kako vrednost, je nemška šola, katero pa je prevzela turška vlada in služi džemal paši in njegovemu štabu za glavni stan.

Misjonarji pravijo, da je v Turčiji obojega dovolj: obilice in pomanjkanje; prvo imajo častniki, drugo pa narod. Toda vojaški pritisk je tak, da ljudstvo ne kaže nikakega upora.

Kar se tiče turške armade, bo lahko držala svoje še dolgo časa. Turško armado so vedno podcenjevali in dosledno je to bilo za zaveznike velika nesreča; n. pr. obleganje Dardanel itd.

Dasiravno tri prebivalstvo veliko pomanjkanje, se za to vlada ne briga mnogo in nadaljuje vojno.

Ali bi Turčija rada sklenila separaten mir? Nahaja se v položaju kot človek, ki drži električno žico: rad bi jo izpuštil, pa je ne more. Navzile zatrjevanju po turških listih je Nemčija najzadnja država, katero Turci ljubi.

V turški državi je še vedno ostalo kakih 150 Amerikancev. Zaradi njih usode se ni treba vznemirjati, ker se nahajajo v dobrih razmerah in ne potrebujejo tuje pomoči; delovanje turških uradnikov nasproti Amerikancem je prijazno. Turki smatrajo Amerikance za svoje najboljšje prijatelje.

Nemški drž. zbor.

Michaelis je imel burno sejo s poslanci. — Zahtevali so, da jim razloži svojo politiko.

London, Anglija, 24. avgusta. Nemškemu državnemu kanclerju dr. Michaelisu ne bo treba dolgo čakati, da se bo pričel, da je njegov uradni stol poln trnja.

Iz Rotterdama prihajajo poročila, po katerih je imel dr. Michaelis zelo burno sejo z voditelji različnih strank v nemškem državnem zboru.

Zahtevali so od njega, da jim razloži, kako je njegovo stališče napram mirovni resoluciji, katero je sprejel državni zbor.

Dr. Michaelis je izjavil, da se strinja s to resolucijo, dasiravno je v nekaterih točkah nekoliko drugačnega mnenja.

Nato je nastal v zbornici vihar, ki se ni polegel niti potem, ko je kancler zatrdil, da je v splošnem za mirovno resolucijo.

Socialistični poslanec Jurij Ledebour je rekel, da Gerardova odkritja jasno kažejo dvostranost nemške politike.

Grof Friderik Westarp je rekel, da je ta mirovna resolucija imela le majhen vpliv na Nemčijo, zato je najbolje, če se zavže, mir se naj sklene v soglasju z nemškimi zmaganci.

Poslanci so Westarpa zaradi te izjave kritizirali in izjavili, da je jasno, da vlada podpira Vsenemce, konservativce, armado in morarje, ki nasprotujejo miru brez aneksij in vojne odškodnine.

Dunajska "Neue Freie Presse" odobrava Michaelisov mirovni odgovor in dolži Združene države, da so poglavitna zapreka mirovnih pogajanj in ne Anglija, kakor se je trdilo doslej.

Navzile veliki agitaciji za mir je le malo upanja, da bo vojna kmalu končana. Francija zahteva Alzaijo in Lotarinško in če tudi vlada zanikuje, trdijo nemški listi, da je dr. Michaelis odločil, da se iz Alzaije in Lotarinške napravi vojvodina, kateri bo vladal vojvoda Urah, ki je stranska veja wuerttemberskih vojvod. Trdi se, da je večina alzaških poslancev v državnem zboru odobrila na načrt.

Misjonarji so izjavili, da niso več dobivali podpore od pomožnih družb, ko je Amerika prekinila diplomatske zveze s Turčijo. V notranjosti države je misjonarsko delo prenehalo zaradi razmer v deželi in ker so misjonske postaje prevzele vojaške oblasti. V Carigradu, Smirni in v Bajrutu so vzgojevalna poslopja ostala odprta in jim turška vlada daje posebne predprave.

Misjonarji prihajajo iz Carigrada, Smirne, notranje Male Azije, Sirije in Jeruzalema. Dovoljenje za odhod so dobili že v maju, toda čakati so morali do 27. julija, da je ameriška vlada preskrbela potrebne listine. Nato jim je dala turška vlada posebni vlak, s katerim so se peljali v Švico, od koder so prišli v neke francoske pristanišče.

Posojilo Rusiji.

—000—

ZDRUŽENE DRŽAVE POMAGAJO RUSIJI. — ZOPET 100 MILJONOV POSOJILA. — POSLANIK V PETROGRADU VZBUJA UPANJE. — KAKO JE Z RIGO? — AMERIŠKI OPTIMIZEM. — RUSI POTREBUJEJO MUNICIJE.

—000—

Washington, D. C., 24. avgusta. — Združene države so danes priskočile Rusiji na pomoč.

Posodile so ji zopet 100 milijonov dolarjev, kar zviša ruski dolg na 275 milijonov dolarjev. To svoto bodo porabili za nakup 2,500 lokomotiv, več tisoč železniških voz, za tračnice in podoben železniški material.

Poleg posojila so Združene države dale Rusiji tudi moralno pomoč.

Državni tajnik Lansing je namreč rekel, da Amerika ne goji pesimizma do Rusije, kakor se bere vsak dan po časopisih. Združene države smatrajo provizorično rusko vlado politično in vojaško močnejšo kot pred enim mesecem.

O Rigi se je večkrat poročalo, da je padla, toda Nemci je niso v resnici nikdar zasedli.

Ta ameriški optimizem je posledica brzogovnega sporočila ameriškega poslanika Francisa, ki pravi, da je ruska vlada pooblastila svojega poslanika Bakhmetijeva, da sme v Združenih državah vzeti posojilo in v imenu Rusije sprejeti denar.

Vlada sklepa iz tega, da poslanik ne bi tega poročal, ako bi Rusija bila na robu razpada.

Železniški material je namenjen za novo železniško črto do pristanišča Koli. Otvoritev te črte bo omogočila rusko trgovsko zvezo z zavezniki tudi v zimskem času. Koli leži kot Arhangel'sk ob Belem morju.

Dozdaj je bila Rusija navezana samo na eno pristanišče Arhangel'sk, ki pa je odprto samo nekaj mesecev na leto. Koli pa leži na kraju, katerega obliha gorki morskotok in pristanišče ne zamrzne niti v najhujši zimi.

Ruska armada potrebuje zopet večjo množino municije. Najprej bodo odplule proti Arhangel'sku tri ladje z municijo, potem pa bodo poslali še-le železniški material.

V zavezniških državah se trdi, da ima Japonska v Mandžuriji več korov vojaštva, ki je namenjeno Rusom v pomoč, toda Japonska stavi v povračilo prevelike zahteve.

"Seedler" potopljen.

Nemška roparska križarka v boju potopljena. Spremljala je "Moewe" na roparskem potovanju.

Atlantsko pristanišče, 23. avgusta. — Angleške bojne ladje so v nočnem boju potopile nemško roparsko križarko "Seedler", ki je dolgo časa spremljala znano roparsko križarko "Moewe".

Angleški parnik "Harrington Mead", ki je pripeljal s seboj tudi del nemške posadke, je prinesel to novico v Ameriko.

"Seedler" je bil že pred več tedni potopljen v Atlantskem oceanu več kot tisoč milj od ameriškega obrežja. Posadka angleškega parnika pravi, da se je križarka v boju potopila.

"Harrington Head" pravi, da je pripeljal 13 mož "Seedler-jeve" posadke. Parnik je ostal v ameriškem pristanišču dva dni in je potem odplul proti Angleški, kjer bo izkreal ujetnike in zloži tovor.

Po boju so angleške bojne ladje poklicale "Harrington Head" in "Edith Cavel" ter so jima naročile, da naj skrbita za ujetnike.

"Seedler" je na morju povzročil mnogo izgub in strahu med narodi. Več mesecev je potopil v Atlantskem oceanu mnogo trgovskih ladij. Več angleških in francoskih bojnih ladij ga je skozi več mesecev zasledovalo, dokler ga slednjič niso našle in potopile.

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi žopnico ali pisno vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVERKA FRANK SAKEN

46 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko \$5.00
in Canada \$3.50
Za pol leta \$2.00
Za četrt leta \$1.00
Za celotno leto \$0.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovno pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče
nameni, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Proglas Jugoslovanskega narodnega sveta povodom krfske deklaracije.

Dne 20. julija t. l. so se zaključile konference članov prejšnje koalicijske vlade in sedanje vlade kraljevine Srbije na eni strani in zastopnikov Jugoslovanskega Odbora v Londonu na drugi strani ter s sodelovanjem predsednika srbske Narodne Skupščine, pri kateri priliki je prišel na Krf tudi vrhovni poveljnik srbske in jugoslovanske vojske prestolonaslednik Aleksander, z deklaracijo, katero sta podpisala g. Nikola Pašić kot predsednik vlade kraljevine Srbije in g. dr. Ante Trumbić kot predsednik Jugoslovanskega Odbora v Londonu, zastopnikov Jugoslovancev iz srbskih, hrvatskih in slovenskih krajev pod Avstro-Ogrsko.

V uradni deklaraciji je rečeno med drugim tudi sledeče:

"Ustavotvorna skupščina, kakortudi zakoni, katere bo ona sprejela, bodo imeli veljavo in izvrševalno pravico šele tedaj, ko jih kralj sankcionira.

Z drugimi besedami povedano:

V bodoči Jugoslaviji, kateri so brez volje naroda postavili temelje na Krfu, ne bo imela ustavotvorna skupščina, kakor tudi zakoni, katere bo ona sprejela nobene veljave in izvrševalne pravice, če jih ne bo sankcioniral oziroma potrdil kralj.

Po treh letih agitacije, priprav, prizadevanj in prepričevanj se je rodila na Krfu svoboda Jugoslovancev.

In ta svoboda je naraven plod borilcev za svobodo. Ker so bile njihove misli neodkritosrčne in njihova borba nepravilna je jasno in umevno, da tudi cilj, ki so si ga postavili ne more biti — pravi.

S podpisom deklaracije na otoku Krfu je dokazal Jugoslovanski Odbor, da nima smisla za pravo demokracijo in svobodo.

S podpisom deklaracije na otoku Krfu je dokazala srbska vlada, da se hoče zopet dvigniti in povspeti na račun dveh narodov, katerih ni vprašala za svet niti za dovoljenje.

Srbija se je v dveh letih vojne popolnoma izčrpala. Istotako so se izčrpali v službi tujega gospodarja tudi Slovenci in Hrvati.

Če je res se pravica na svetu, naj zasluži tisti, ki je največ trpel, največje plačilo.

Po mnenju vsakega pametnega in prevdarnega človeka je pa sužnjem največje plačilo — svoboda.

Narod je svoboden šele tedaj, ko si sam odločuje svojo pota in način življenja.

V bodočem razvoju potrebujejo narodi prostost, ne pa cokolje, ki bi se vlekla za njimi in jih ovirala na poti do cilja.

Na Krfu so se zbrali prefrigani možje.

Komplimenta, da so bili pametni, jim ne moremo napraviti.

Jugoslovanskim narodom so vstvarili sveta nebesa, toda vrata jim niso nastežaj odprta, kajti ključ do njih ima vratar s kraljevsko krono na glavi.

Obljubljene dobrote bodo v rokah kralja, in kralj sam jih bo delil izvoljenim in izbranim.

Da bo rojakom bolj jasno, kako demokratska in svobodna bo naša nova bodoča domovina, navedemo sledeča osnovna načela za notranji državni ustroj.

V smislu deklaracije smo pridjali vsaki točki pritlikino, ki je vredna največjega vpoštevjanja.

V bodoči Jugoslaviji bo torej sledeče:

1. — Svobodna narodna volja v zakonodajni prihaža do izraza v redni narodni skupščini, eni in edinstveni za celo državo, (če bo s tem kralj zadovoljen).

2. — Vlada je na čelu države po volji naroda, (če bo s tem kralj zadovoljen).

3. — Ministrstvo je parlamentarno in odgovorno narodni skupščini, (če bo s tem kralj zadovoljen).

4. — Osnavlja se široka samouprava za občine, okraje in pokrajine na podlagi različnih socialnih in ekonomskih razmer, (če bo s tem kralj zadovoljen).

5. — Poslanci za redno narodno skupščino, kakor tudi za vse svete ali zbornice, okrajne in pokrajinske, in sploh za vse samoupravne ustanove se volijo na podlagi splošne enake, neposredne, tajne in proporcionalne volilne pravice, (če bo s tem kralj zadovoljen).

6. — V celi državi vlada: osebna svoboda in državljanska zaščita; sigurnost in nedotakljivost hišnega praga in pisemske tajnosti, (če bo s tem kralj zadovoljen).

7. — Svoboda učenja, mišljenja (prepričanja), govora, časopisa, sestajanja, štrajkov in organizacije, (če bo s tem kralj zadovoljen).

8. — Popolna enakost v pravicah in dolžnostih za vse državljane obojega spola brez razlike vere, političnega prepričanja, plemena in narodnosti, (če bo s tem kralj zadovoljen).

9. — Popolna svoboda veroizpovedi; enakopravnost narodnih imen, zastav, grbov, azbuk; enotnost koledarja (če bo s tem kralj zadovoljen).

10. — Odpravijo se plemiški naslovi, zajamčeni in razredni privilegiji (če bo s tem kralj zadovoljen).

11. — Postavno se zagotovi minimum posesti in zaščita dela: nobenemu državljanu, posebno pa ne kmetu, delavcu, najemniku in ribiču se ne sme pod nobenim pogojem odvzeti hiša, del zemlje, živine orodja in pridelka, ki je neobhodno potreben za vzdrževanje njegovo in njegove družine (če bo s tem kralj zadovoljen).

12. — Odpravi se podložništvo v vsaki obliki in veleposest in kupičenje kapitala se omejuje s progresivnim davkom (če bo s tem kralj zadovoljen).

13. — Država omogočuje vsakemu prebivalecu duševno in telesno vzgojo: splošna šolska obveznost za deca obojega spola; zakonska zaščita nedoraslih (če bo s tem kralj zadovoljen).

14. — Osiurava se zdravniška pomoč in zdravila nepremojnim; popolna zakonska zaščita materinstva, (če bo s tem kralj zadovoljen).

15. — Nedotakljivost sodstvo, neodvisnost sodnikov; ureditev porote na podlagi najbolj naprednih pravnih načel, (če bo s tem kralj zadovoljen).

16. — Uradnik je osebno odgovoren, ako sam prekrši zakon, država pa povrne stranki škodo, ki je nastala vsled take prekršitve (če bo s tem kralj zadovoljen).

17. — Vrhovno državno sodišče pazi na izvrševanje državne ustave (če bo s tem kralj zadovoljen).

18. — Državna obramba je poverjena narodni vojski (če bo s tem kralj zadovoljen).

Rojaki naj sami izpredvidijo, če bi bilo tako preosnovanje razmer med jugoslovanskimi narodi izvršeno v smislu kot ga je določil predsednik Wilson in ki je cilj zavezniških držav.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Vsled prigovarjanja članov in prejšnjih uradnikov Slovenskega političnega kluba v Pittsburghu, da bi se sklicala v kratkem seja, tam potom pozivljani vse tiste rojake, kateri so bili člani omenjenega kluba, kakor tudi one, ki niso člani, pa imajo prve ali druge papirje, da se vdeležijo tozadevnega običnega zbora, ki se vrši v nedeljo dne 9. septembra ob 3. uri popoldne v K. S. Domu.

Na dnevnem redu imamo med drugim tudi izvolitev odbora za tekoče leto. Prosim, da se mnogostevilno vdeležite. Cenjeni rojaki naj si izberejo odbor, v katerega bodo imeli zaupanje, in to popolno zaupanje, kajti vodje pri klubu ne moremo biti vsi. Kar se tiče moje osebe, jaz ne sprejemam nobenega urada, ker preteklost je pokazala, da se mi je hotelo v vsakem oziru diktirati in sem bil vsled tega samo predsednik na papirju. To je bil tudi vzrok, da sem že 4 mesece po ustanovitvi kluba izgubil zanimanje za to koristno organizacijo in rezultat je bil ta, da smo na tem polju zelo nazadovani. Sedaj pa imate člani priliko izvoliti si tak odbor, ki bo vžival zaupanje celokupnega članstva in ki bo lahko neovirano vodil društvo po poti, katero si bo zaželel.

Torej na svidenje 9. sept.!

Anton Zbaničnik, bivši predsednik.

Lorain, Ohio.

V našem mestu jako pobirajo mladenice k vojakom. V vojaško suknjo se poklicani. Gabriel Klinaar, Anton Kincl, Anton Pogorelec, F. Janežič, pa še eden, katerega imena se ne spominjam. Tudi Mike Terkov bo moral iti, dasi nima niti prvoga državljankega papirja, ker ni o pravnem času prošil za oproščenje.

Anton Skur, brat Rev. Josipa Škura, je bil eden prvih, ki je bil potrjen; pa ni čakal, da ga pošljejo in se je kar sam odločil za Hospital Corps. Dne 30. julija se je odpravil v Columbus, O. Nekoliko dni pozneje so ga preoblekli in odpeljali so ga v Fort Niagara, N. Y., od tam pa v Spartansburg, S. Carolina.

V nedeljo so odpeljali v smeri na Krf, kar se jako težko

Kar se tukaj dela tiče, delamo vsak dan razun nedelje; zaslužni se kakor povsod v prenegorovih, to je, kakor inna kdo prostor. Od tone se plača 68¢, kompanijska plača pa \$3.85. Vse je unijsko delo, ker je družba podpisala unijo. Dela se samo s pikom.

Najhujeje je za delavce v tej miselnosti, ker morajo hoditi tako daleč na delo in z dela. Ne vem, kaj bo v zimskem času, ako bomo morali delati v teh višarskih hribih.

Zraven pa moramo kupovati vodo od družbe, ki nam jo račun 30¢ barrel. Ne vem, zakaj ta družba ne dobi vode z železniškimi vozovi v tukajšnje naselbine, ker to je skoro po vseh prenegorških naselbinah. Gotovo, da družba nima izgube pri vodi. Za oženežene, ki so sili na Krf, kar se jako težko

Eden najbolj zanimivih ostankov iz te daljne dobe je ročno ogledalo, ki je natančno tako oblikovano kot so današnja ročna ogledala. Mesto stekla pa so se morale etruske dame zadovoljiti s površino gladko izbrušenega bakra, da so videle odsev svoje lepote. Dasiravno je bilo steklo v rabi že v tedanjih dobi, se vendar še ni poznalo načina, kako napraviti iz stekla ogledalo. Ta iznajdba je bila prihranjena za veliko poznejši čas. V starih dneh so bile torej ženske prisiljene uporabljati mirno površino vode ali pa kos brušenega bakra, da so zazrle odsev svoje lepote. Oba načina pa sta gotovo uspešno služila svojem namenu.

Slične predmete, kot se jih je sedaj našlo v Etruriji, se je našlo v različnih časih v Egiptu, v Asiriji ter na številnih drugih mestih, a zadnje izkopsnine so zanimive radi njih popolnosti in raznolikosti.

Nemója bo morala poravnati precej računov, ko bo vojna enkrat končana. Eden najbolj važnih pa bo račun za košarico rib in par ducatov jaje.

V nekeem angleškem pristanu — tako hoče namreč cenzor — živi neki ribič, ki nestrpno pričakuje konca vojne. On je ubog mož in račun, ki ga ima s kajzerjem, je zanj bolj važen kot vse drugo. To zadolžnico pa bo izročil nemškemu kajzerju osebnost, če bo imel kajzer v onem času še sploh kako besedo.

Zgodilo se je namreč nekega mirnega popoldne v prvih dneh vojne, da se je nahajal ribič sam v svojem čolnu, par sto črtov

ko dobi stanovanje. Tudi družba ne gleda, da bi postavila več hiš; samo da dobi premož, če ji potem tudi delavcev primanjkuje, kakor povsod po južni Coloradi, ker se delavci jako selijo od tukaj na vzhod.

Pozdrav vsem Slovincem širom Združenih držav.

Unijski delavci.

Pismo iz vjetništva.

Borgo S. Dalmazzo, 5. avg.

Dragi gospod: —

Prej ko Vas nekaj prosim, Vas prav lepo pozdravljam in vse Slovence. Prosim Vas, storite mi to uslugi in mi pošljite nekaj lepih povelj. Zelo rada bi kaj brala v našem milem materinem jeziku.

Doma sem iz Brd iz Vipolže. Sedaj se nahajam v Italiji že dve leti z dvema otrokoma. Soproga imam v naših krajih pri vojaki in ne vem nič o njem že dve leti.

Od doma smo morali pobegniti in vse zapustiti; zdaj smo vsi veliki siromaki.

Prosim Vas, dragi gospod, ako vam je ljubo, ker imate tiskarno, denite to pismo v Vaš list, ker imam v Ameriki mnogo prijateljev in prijateljic iz naših Brd iz Vipolže. Za njihove naslove ne vem, zato Vas prosim, storite mi to dobroto in objavite to pismo v časniku, da moji znanci izvedo, kje se nahajam. Potem mi bodo lahko kaj pisali. Moj soprog je bil že tudi v Ameriki pred vojno; imenuje se Frank Klinec in je bil krojač v Vipolžah pri Kozani.

Kdor je iz Vipolže, nas bo poznal in mi gotovo pisal.

Prosim Vas, dragi gospod, storite mi to dobroto in pošljite mi slovenske knjige, za katere vam bom den iz sreca hvala.

Iskreno pozdravljam vse znance, katerim kličem: Z Bogom do svidenja!

Izidora Klinec, profuga.

Borgo S. Dalmazzo,

Italia. Prov. Cuneo.

Zanimive izkopsnine.

Pri izkopavanjih, katere se je vprizorilo v Italiji v zadnjem času, se je našlo več toaletnih predmetov, katere so rabile dame iz dobe Etruskov, torej še dolgo pred časom, ko so prišli Rimljani do moči. Med drugimi so bile tudi nakitne skatljice, zelo slične onim, katere nosijo ženske moderne časa. Nosile se jih je na tenki verižici, ki je bila pritrjena krog pasu etruskih lepotic ter se vsebovale dišeče pomade in druge pritlikline, s katerimi so si od časa do časa lepšale svoja klasična lica.

Eden najbolj zanimivih ostankov iz te daljne dobe je ročno ogledalo, ki je natančno tako oblikovano kot so današnja ročna ogledala. Mesto stekla pa so se morale etruske dame zadovoljiti s površino gladko izbrušenega bakra, da so videle odsev svoje lepote. Dasiravno je bilo steklo v rabi že v tedanjih dobi, se vendar še ni poznalo načina, kako napraviti iz stekla ogledalo. Ta iznajdba je bila prihranjena za veliko poznejši čas. V starih dneh so bile torej ženske prisiljene uporabljati mirno površino vode ali pa kos brušenega bakra, da so zazrle odsev svoje lepote. Oba načina pa sta gotovo uspešno služila svojem namenu.

Slične predmete, kot se jih je sedaj našlo v Etruriji, se je našlo v različnih časih v Egiptu, v Asiriji ter na številnih drugih mestih, a zadnje izkopsnine so zanimive radi njih popolnosti in raznolikosti.

Nemója bo morala poravnati precej računov, ko bo vojna enkrat končana. Eden najbolj važnih pa bo račun za košarico rib in par ducatov jaje.

V nekeem angleškem pristanu — tako hoče namreč cenzor — živi neki ribič, ki nestrpno pričakuje konca vojne. On je ubog mož in račun, ki ga ima s kajzerjem, je zanj bolj važen kot vse drugo. To zadolžnico pa bo izročil nemškemu kajzerju osebnost, če bo imel kajzer v onem času še sploh kako besedo.

Zgodilo se je namreč nekega mirnega popoldne v prvih dneh vojne, da se je nahajal ribič sam v svojem čolnu, par sto črtov

od brega, ko se je ob njegovi strani nenkrat dvignil iz morja podmorski čoln. Predno je imel ribič časa, da pade vsled strahu preko krova, je dvignil neki častnik iz stolpca svojo glavo ter vprašal ribiča po angleški, če ima kaj rib.

"Gotovo", je odvrnil razburjeni ribič ter podal častniku celo košarico rib.

"Ali nam morete preskrbeti tudi nekaj jaje?" je vprašal Nemec naprej.

"Gotovo", je rekel mož v čolnu ter odjedal proti bregu. Tam je izginil v svojo kočico ter se vrnil s par ducati jajc, katere je izročil lačni posadki podmorskega čolna. Mesto da bi plačala, pa je rekla posadka čolna "Hvala lepa", zaprla odprtine ter izginila v morje.

Ribič je pozneje pojasnil svojim prijateljem, da je domneval, da je bil to angleški podmorski čoln, kajti Nemcem bi gotovo ne dal niti rib, niti jaje.

Pred trinajdesetimi leti so se zbrali odposlanci dvanajstih narodov v Ženevi v Švici ter podpisali konvencijo, s katero se je spravilo v življenje eno največjih človekoljubnih naprav, kar jih je kdaj poznal svet: družbo Rdečega križa.

Ta mednarodna družba za pomoč ranjenim in bolnim v časih vojne je bila inspirirana vsled neke knjige "Spomin na Solferino", katero je spisal švicar Henry Dunant. Bil je priča grozoti na bojnem polju pri Solferinu leta 1859 in njegova knjiga je napravila na celi svet tako globok vtis, da se je vršilo leta 1863 zborovanje delegatov različnih narodov, ki so razpravljali o načrtu za ustanovitev pomožne družbe.

Zastopane so bile Velika Britanija, Francija, Rusija, Prusija, Italija in Avstrija. Dogovorilo se je, da se bo vršilo leta 1864 nadaljnje zborovanje, na katerem se bo dovršilo organizacijo družbe. Kongres se je sestel v Ženevi v prvih dneh avgusta in 22. istega meseca se je podpisalo mednarodno pogodbo od strani delegatov.

Vojaki Rdečega križa, vojniki usmiljenja, so dobili svoj ognjenik v vojni med Francijo in Nemčijo leta 1870, ko se je zastavo družbe priznalo kot nevtralnega.

Skozi več let se Združene države niso vdeležile gibanja, a vsled naporov Clare Barton je postala tudi vlada v Washingtonu sovelježnica pri pogodbi.

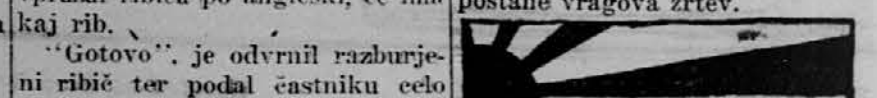
Ameriški Rdeči križ je že izvršil čuda pri olajšanju trpljenja, in ne le v vojni, temveč tudi pri kugah, povodnjah in požarih.

Žrtve španskih nemirov.

Uradno se priznava, da je bilo pri zadnjih nemirih v Barceloni ubitih 37 oseb, 12 v Madridu, 328 v Bilboa, 4 v Nervi in ena oseba v nekem drugem mestu. Težko pa je dognati število ranjenih. Samo v Madridu je ranjenih 100 in še večje število v Barceloni.

Hudič bo vas vzel!

Delavci, kateremu se pote noge, ima peklenske bolečine. Najvrednejši ud delavca je noga, in oni ki ne neguje svojih nog postane vragova žrtev.

Tak mož ne more delati in njegovo življenje je spojeno s stalnim trpljenjem.

Rabite PEDISIN. PEDISIN za brani nogam utrujenost, mehurje in tudi rast kurjih oči.

Noga potrebuje PEDISIN in nič drugega.

Velika družinska škatlja zadostuje več mesecev in stane \$1.00. Naročite se takoj na sledečem naslovu:

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E. Cleveland, Ohio.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kiltzville, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba, Martin Rade in Pavel Shalta.

Detroit, Mich.: Jos. Glasch.

Manistich, Mich. in okolica: Jona Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Pernsek.

Evelith, Minn.: Louis Govže in Juri Kotz.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Philbin, Minn.: Ivan Pouše.

Kiltzville, Minn. in okolica: Jos. Adamich.

Jackson, Minn. in okolica: Fr. Boja, New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller, Virginia, Minn.: Frank Hrovatich, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Urich.

Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Krmar.

Bridgeport, O.: Frank Hodevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malnov.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Proctor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anselo, onis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngtown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Ore.: M. Justin in J. Mistej.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Bessemer, Pa.: Louis Ehrbar.

Broughton, Pa. in okolica: Antos Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demiar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevaz.

Conamangh, Pa.: Ivan Pak, Vid Rovanič in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kosoglov.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.

Export, Pa.: Louis Supančič in Fz. Trebica.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Franj Leben in K. Zalar.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hosetter, Pa. in okolica: Franj Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica

Balkan in pariška konferenca.

Sum, ki ga je gojil vsaj pretežni del grškega naroda proti namenom zaveznikih sil na Balkanu, kot so se iznova pokazali na pariški konferenci, katere se niso vdeležile Združene države na oficijelen način, je našel na naslednji način izraza v grškem dnevniku "Atlantis", ki izhaja v New Yorku:

— Vsprilo italijansko-angleško-francoske balkanske konference, ki se je vršila v Parizu, je primerno opozoriti, da so na starih bojiščih Bizanca, Križarskih vojn in o njih "bolnega moža iz Evrope" iznova na delu sile sovražstva, ljubosumnosti in pohlepnosti prejšnjih stoletij.

Grk, ki pozna zgodovino Helenizma, vidi malo novega v boju angleških, francoskih in italijanskih armad za razdelitev Grške.

Tako so delali v dnevih padea rimskega cesarstva; tako so delali v času, ko se je borila Grška za neodvisnost in stem so nadaljevali od onega časa naprej. Bore se tajno in tiho glede razdelitve Grške celo ob sedanjuri uri, — dočim govore njih državniki o obrambi pravice majhnih narodov.

Resnica je, da so sejale velike sile na Balkanu veter in da žanjejo sedaj vihar, ki se je dvignil iz onega kota sveta, kot zgodovinsko povračilo.

Brez vsake posamezne izjeme so skušale velike sile v zadnjih generacijah razdeliti si med seboj posest otomanskih Turkov, kojih moč je pojemala vedno bolj in bolj. Njih cilj je bilo ribarenje v kalnih vodah in napeli so vse sile, da te vode še bolj skalijo.

Ščuvala so en balkanski narod proti drugemu ter pod pihovale njih zgodovinska sovražstva in ljubosumnosti. — Posluževali so se Machiavelli-jevih metod ter skušale za braniti vsako poravnavo sporov med balkanskimi narodi, vsak dogovor in vsako rešitev skupnih problemov potom skupne akcije, vsled katere bi dobili balkanski narodi svojo usodo v svoje lastne roke.

V očeh državnikov Berlina, Dunaja, Londona, Pariza, Petrograda in v zadnjem času tudi Rima so bili balkanski narodi le material za izrabljanje. Edini cilj vsake posamezne sile je bila zagotovitev nje lastnih sebičnih interesov, — dočim ni igrala dobrobit balkanskih narodov sploh nikake vloge pri kalkulacijah evropskih diplomatov.

Sedaj obstaja le še eno upanje, da se bo dalo balkanskim narodom pri mirovnih konferencah njih pravice.

To upanje je vsebovano v zagotovilu, da si bodo Združene države pridržale pravico, — dasiravno se niso oficijelno vdeležile pariške konference, — vdeležiti se zborovanja narodov, na katerem se bo odločalo glede bodočnosti Grške, Bulgarske, Srbije, Črnogore in Albanije.

Izmed vseh velesil so Združene države edine, katerim morejo zaupati balkanski narodi.

Izmed vseh velikih narodov je bila Amerika edina, ki si ni omadeževala svojih rok s poboji, katere so pospeševali na Balkanu s pomočjo sebičnih intrig svetovne diplomacije.

Amerika se bo vdeležila konference z veliko misijo, v največjo kar jih je kdaj usoda poverila kakemu narodu. Stopila bo pred konferenco z mandatom človečanstva: da se napravi svet varnim za prostost in demokracijo.

Svet pa ne bo napravljen varnim ne za prostost in tudi ne za demokracijo, če se bo pri končnem sklepu miru storilo kako materialno krivico kateremukoli narodu.

Nadaljnji obstoj krivice na Balkanu bo signal za nove boje, v katere se bo morda zopet zapletel celi svet kot se je v sedanjem slučaju. V moči Združenih držav pa bo, da prepreči tako izjavitelje pravice.

Evropske države so iz svojih lastnih sebičnih nagibov držale odprto balkansko vprašanje.

Amerika pa nima nikakih takih sebičnih namenov. Ameriška diplomacija za katero bo stal neizmerni materialni in vojaški ugled Amerike bo pa mogla govoriti s prevladujočim povdankom in avtoriteto.

Da pa more izreči Amerika besedo, s katero se bo rešilo balkansko vprašanje, ki je bila mati vseh novjših vojn, mora dobiti neposredne informacije glede razmer, ki vladajo na Balkanu.

Ne sme se zanašati na informacije, ki jih dobiva od angleškega, francoskega ali italijanskega zunanjega urada. Dospeti mora do svojega lastnega zaključka potom natančnega študija razmer na Balkanu.

S takim natančnim premetenjem dejstev pa lahko napravi Amerika največjo uslugo človečanstvu in to glede dela Evrope, ki je v zadnjem stoletju največ trpel, ne toliko vsled svoje lastne krivde, temveč sled pohlepnosti in vladaželjnosti velesil v Evropi.

Balkansko vprašanje je treba rešiti še v tej vojni, kajti drugače ne bo trajnega miru.

ISČEM
Slovenko v starosti 25 do 40 let, katere mora biti sposobna gospodinjstva in vajena otrokom, bodisi dekle ali vdova z enim otrokom. Plašam 20 do 30 dolarjev mesečno. Pišite na naslov: Joseph Korber, R. D. No. 2, Johnstown, Pa. (23-27-8)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JAKOBA INTIHAR in prijatelja ALOJZIJA KOVAČIČ, oba doma iz Bločic pri Cirknici. Čul sem, da se nahajata v ruskem ujetništvu. Prosim vse one, ki morda kaj vedo o njih, da mi naznajo, ali naj se pa sama oglašita. — Matija Intihar, Box 17, Dilltown, Indiana Co., Pa. U. S. America. (24-27-8)

XIII. konvencija KSKJ.

Glasom sklepa XII. glavnega zborovanja v Milwaukee, Wis., odredilo se je XIII. glavni zborovanje na Eveleth, Minn., pričenši z dnevom 20. avgusta t. l.

Glavni odborniki in delegatje so se zbrali po dovršeni slovesni sv. maši v Monitor dvorani.

Predsednik Pavel Schneller otvoril zborovanje ob desetih dopoldne s pozdravnim nagovorom, s katerim polaga vsem zborovalcem na srce, da naj složno in marljivo delujejo v korist KSKJ. in na ta način ugotovijo tem boljši uspeh XIII. gl. zborovanja.

Duhovni vodja opravi otvoritveno molitev.

Tajnik br. Josip Zalar prečita imena gl. odbornikov in delegatov; navzočih je bilo 21 glavnih uradnikov in 88 delegatov.

Soglasno izvoljeni poverilni odbor za pregledovanje poverilnih listov, obstoječ iz br. J. Žulica, F. Petelina, A. Fritza, J. Mravina in F. Bojca, se naprosi, da poverilne listine pregleda in poroča o izidu pri popoldanski seji.

Pri popoldanski seji poroča br. Žulic, predsednik poverilnega odbora, da je pregledal vse poverilne listine delegatov in našel iste v popolnem redu.

Delegatov je 89, pri tem je vstetil tudi delegat Martin Težak dr. št. 29, katerega pa ni tukaj, ima pa pravico zastopati svoje društvo, če pride.

Med listinami se nahaja tudi poverilni list, ki pooblašča br. Josipa Koroseca od dr. št. 161 iz Gilberta, Minn. Njegova listina je pravilno podpisana, vendar pa ne z društvenim pečatom potrjena. Poverilni odbor želi, da se ta nedostatek popravi; delegat Korosec obljubi, da bo to čim prej preskrbel.

Dobili smo tudi listino od br. Antona Nemaniča st., ki je pooblaščen kot delegat dr. Vitezi sv. Jurija št. 5 v Jolietu, Ill. Poverilnemu listu je priložena kopija njegove suspendacije.

Br. gl. predsednik objavi, da br. Nemanič, br. Bančič in br. Mlakar, slednji kot delegat dr. št. 74, niso sprejeti kot delegatje Opomba: Br. Mlakar ni opravičen delegat, ker dr. št. 74, h kateremu spada, ni opravilo letos velikonočne spovedi.

Glavni predsednik odpre zatem oficijelno XIII. konvencijo in še enkrat opomni vse navzoče zborovalce, da se naj zavedajo svojih dolžnosti ter složno delujejo v prosep jednote.

Pomožnim zapisnikarjem je bil izvoljen soglasno br. Ivan Zupan, urednik glasila KSKJ.

Zatem sledi volitev sledečih odborov:

Gospodarski odbor: Anton Burger, Josip Rus, Jakob Stonič, Mike Vardjan in Al. Balant.

Pravni odbor se izpolni z dvema namestnikoma: John Lekani in Jernej Knaus.

Pregatijo se zapisniki sej glavnega odbora.

Sprejeti je dr. Steiskarjev predlog, da se predlože vsem delegatom XIII. konvencije vsi slični zapisniki v obliki brošurice.

Določa se čas zborovanja.

Preberejo se brzojavni pozdravi.

Zaključek seje z molitvijo ob pol 6. zvečer.

Josip Rems in John Zupan, zapisnikarja.

Povečana dobava vina.

Francoska vlada je pred kratkim povečala količino vina, katerega dobivajo dnevno vsi francoski vojaki. Količina znaša sedaj tri četrtine litra na vojake, nahajajoče se v prvih zakopih, pol litra za one v zakopih druge vrste in četrti litra za vojake v ozadju ali zaledju.

Da je vojakom razventega moč dobiti vina za izvanredno nizko ceno, je ustanovila francoska vlada kooperativne prodajalne, ki stoje pod nadzorstvom vojaških oblasti. Za te prodajalne pa je nakupila lahkega rdečega vina, katerega se porabi na mesec nad 300.000 steklenic.

Angleška vlada daje svojim vojakom dnevno količino ruma.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vrgajte takoj z Dr. Richter-jem

PAIN-EXPELLER

V rabi je 50 let pri slovenskih družinah in pri-
jateljstvih kot domsko zdravilo.

Jedino pravi v varstveno znamko stana.
Intihar, Box 17, Dilltown, Indiana Co., Pa. U. S. America.

AD. RICHTER & CO.
15-25 Washington Street, New York, N. Y.

Iz starega kraja

O beguncih v parlamentu.

Izpregovoril je parlament. Naslikala se je bega begunciev na pravi podobi, predočilo gorje in nesreča njihova. Presrečne besede, proti katerim se poizgube očitki in spodbudnja drugorodnih poslanev, ljudi iz naroda, ki nikdar ni bil priazen južnemu človeku.

Gotovo je, da so tudi begunci ljudje z ysemi dobrimi in slabimi stranmi človeka, gotovo pa je tudi, da so bili vrženi iz urejenih svojih razmer v skrajno neurejene. Kdor ni poskusil, ne ve, kaj se pravi begunsko trpljenje: človeka preženejo izpod domače strehe, gonijo po cesti semtertja in pahnejo v tuji deželi v nekakov stan...

Urediti se imajo komeno sedaj tudi begunske razmere. Kakšna škoda za begunce, da je zboroval šele sedaj parlament! Količ manjše bi bilo njihovo gorje in koliko manj zaničevanja bi bili užili, ako bi se bil sestal parlament vsaj lansko leto že. Živahno zasledujejo begunci poslanske delovanje na Dunaju in z radostjo so pozdravili na Kranjskem vest, da bodo odslej tudi tukaj delovali begunske podpore...

Eno se mora zavrniti. Reklo se je iz nemških ust, da naj bi begunci tudi delali. Našli slovenskih primorških begunciev to ne zadene. Priznano so pridni ter radi delajo mladi in stari. Samo ako bi se bilo pravočasno poskrbelo s strani politiknih faktorjev za begunce že ob dotoku v notranje dežele, pa bi se bile mogle vse begunske delavne moči plodonosno naložiti.

Tisti nemški politikarji-ocetariji naj bi bili rajši takrat prišli s pametnimi nasveti, mesto da sedaj bevskaajo na nesrečne zbegance.

Iz državnoželezniške službe.

Naslov železniškega svetnika je dobil stavbeni višji komisar Pavel Monpurga v Ljubljani.

Za stavbenega višjega komisarja je povisani tit. višji komisar Friderik Linhart v Ljubljani, pa višje revidente pa Karol Ogorevec v Škofji Loki in Ivan Pečar v Ljubljani.

Smrtna kosa.

Iz Idrice poročajo: V nedeljo 8. julija popoldne je nagloma umrl, zadet od srčne kapi, vpokojeni šolski ravnatelj Alojzij Novak, star 65 let. Rojen v Idrici kot sin kirurga Metličana Alojzija Novaka, se je posvetil učiteljskemu stanu, ko je dovršil nižjo realno šolo in učiteljske v Ljubljani. Ko je same ljubezni do njih je odklonil ponujano mo lažjo službo v zaledju, akoravno je bilo njegovo zdravje že hudo omajano. Potem na duši in telesu se je vračal iz zadnjega dopusta pred petimi meseci nazaj v tirolske hribe, kamor ga je gnala ljubezen do "Janezov". In tam je ugasnilo sedaj to mlado, nadepolno življenje, ta srčno dobro, značajna, nepokvarjena dolenska duša.

Iz Celovca poročajo, da je tam 4. julija umrl podpolkovnik Karl

Žrtve vojne.

Dr. Ivan Praznik, polkovnik zdravnik, ljubljence "Janezov", je podlegel vojnim naporom. Celila tri leta neprestano v fronti, je lajšal, kolikor so mu moči dopuščale, gorje svojim rojakom. Iz same ljubezni do njih je odklonil ponujano mo lažjo službo v zaledju, akoravno je bilo njegovo zdravje že hudo omajano. Potem na duši in telesu se je vračal iz zadnjega dopusta pred petimi meseci nazaj v tirolske hribe, kamor ga je gnala ljubezen do "Janezov". In tam je ugasnilo sedaj to mlado, nadepolno življenje, ta srčno dobro, značajna, nepokvarjena dolenska duša.

Iz Celovca poročajo, da je tam 4. julija umrl podpolkovnik Karl

ske mladine ter je prehodil vso

van der Castel. Umrl je bil flam-skega pokolenja ter je služil več-činoma v slovenskih polkih. Polnomna je bil vešč slovenskega jezika in je visoko spoštoval vojaške vrline podrejenih mu Slo-vencev.

Na tirolskem bojišču je padel 25. junija v najlepši dobi, začet od italijanske granate, Alojzij Ex-ler, strojni stavec "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, doma iz Kranja.

V Brizleggu na Tirolskem je 13. julija podlegel dolgi in mučni bolezni dijak Davorin Poher, edinec Martina Poherja, revidenta južne železnice v Ljubljani. Pokopali so ga v Brizleggu.

V rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču v Ljubljani je podle-gele ranam pešec Ivan Barač.

Zdravstveno stanje Ljubljane.

V času od 1. do 7. julija se je rodilo 15 otrok, mrtvorojena sta bila 2, umrlo je 36 oseb, med njimi 11 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko, med temi 3 tuji. Oboli-čeli so: za tifusom 4 vojaki, za gri-žo 32 vojakov. Izmed civilnega prebivalstva ni naznanjenih no-venih slučajev nalezljive bolezni.

Iz državnoželezniške službe.

Naslov železniškega svetnika je dobil stavbeni višji komisar Pa-vel Monpurga v Ljubljani.

Za stavbenega višjega komisar-ja je povisani tit. višji komisar Friderik Linhart v Ljubljani, pa višje revidente pa Karol Ogorevec v Škofji Loki in Ivan Pečar v Ljubljani.

Smrtna kosa.

Iz Idrice poročajo: V nedeljo 8. julija popoldne je nagloma umrl, zadet od srčne kapi, vpokojeni šolski ravnatelj Alojzij Novak, star 65 let. Rojen v Idrici kot sin kirurga Metličana Alojzija Nova-

ka, se je posvetil učiteljskemu stanu, ko je dovršil nižjo realno šolo in učiteljske v Ljubljani. Ko je same ljubezni do njih je odklonil ponujano mo lažjo službo v zaledju, akoravno je bilo njegovo zdravje že hudo omajano. Potem na duši in telesu se je vračal iz zadnjega dopusta pred petimi meseci nazaj v tirolske hribe, kamor ga je gnala ljubezen do "Janezov". In tam je ugasnilo sedaj to mlado, nadepolno življenje, ta srčno dobro, značajna, nepokvarjena dolenska duša.

Iz Celovca poročajo, da je tam 4. julija umrl podpolkovnik Karl

ske mladine ter je prehodil vso

van der Castel. Umrl je bil flam-skega pokolenja ter je služil več-činoma v slovenskih polkih. Polnomna je bil vešč slovenskega jezika in je visoko spoštoval vojaške vrline podrejenih mu Slo-vencev.

Na tirolskem bojišču je padel 25. junija v najlepši dobi, začet od italijanske granate, Alojzij Ex-ler, strojni stavec "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, doma iz Kranja.

V Brizleggu na Tirolskem je 13. julija podlegel dolgi in mučni bolezni dijak Davorin Poher, edinec Martina Poherja, revidenta južne železnice v Ljubljani. Pokopali so ga v Brizleggu.

V rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču v Ljubljani je podle-gele ranam pešec Ivan Barač.

Zdravstveno stanje Ljubljane.

V času od 1. do 7. julija se je rodilo 15 otrok, mrtvorojena sta bila 2, umrlo je 36 oseb, med njimi 11 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko, med temi 3 tuji. Oboli-čeli so: za tifusom 4 vojaki, za gri-žo 32 vojakov. Izmed civilnega prebivalstva ni naznanjenih no-venih slučajev nalezljive bolezni.

Iz državnoželezniške službe.

Naslov železniškega svetnika je dobil stavbeni višji komisar Pa-vel Monpurga v Ljubljani.

Za stavbenega višjega komisar-ja je povisani tit. višji komisar Friderik Linhart v Ljubljani, pa višje revidente pa Karol Ogorevec v Škofji Loki in Ivan Pečar v Ljubljani.

Smrtna kosa.

Iz Idrice poročajo: V nedeljo 8. julija popoldne je nagloma umrl, zadet od srčne kapi, vpokojeni šolski ravnatelj Alojzij Novak, star 65 let. Rojen v Idrici kot sin kirurga Metličana Alojzija Nova-

ka, se je posvetil učiteljskemu stanu, ko je dovršil nižjo realno šolo in učiteljske v Ljubljani. Ko je same ljubezni do njih je odklonil ponujano mo lažjo službo v zaledju, akoravno je bilo njegovo zdravje že hudo omajano. Potem na duši in telesu se je vračal iz zadnjega dopusta pred petimi meseci nazaj v tirolske hribe, kamor ga je gnala ljubezen do "Janezov". In tam je ugasnilo sedaj to mlado, nadepolno življenje, ta srčno dobro, značajna, nepokvarjena dolenska duša.

Iz Celovca poročajo, da je tam 4. julija umrl podpolkovnik Karl

ske mladine ter je prehodil vso

van der Castel. Umrl je bil flam-skega pokolenja ter je služil več-činoma v slovenskih polkih. Polnomna je bil vešč slovenskega jezika in je visoko spoštoval vojaške vrline podrejenih mu Slo-vencev.

Na tirolskem bojišču je padel 25. junija v najlepši dobi, začet od italijanske granate, Alojzij Ex-ler, strojni stavec "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, doma iz Kranja.

V Brizleggu na Tirolskem je 13. julija podlegel dolgi in mučni bolezni dijak Davorin Poher, edinec Martina Poherja, revidenta južne železnice v Ljubljani. Pokopali so ga v Brizleggu.

V rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču v Ljubljani je podle-gele ranam pešec Ivan Barač.

Zdravstveno stanje Ljubljane.

V času od 1. do 7. julija se je rodilo 15 otrok, mrtvorojena sta bila 2, umrlo je 36 oseb, med njimi 11 domačinov. Umrlo je 5 oseb za jetiko, med temi 3 tuji. Oboli-čeli so: za tifusom 4 vojaki, za gri-žo 32 vojakov. Izmed civilnega prebivalstva ni naznanjenih no-venih slučajev nalezljive bolezni.

Iz državnoželezniške službe.

Naslov železniškega svetnika je dobil stavbeni višji komisar Pa-vel Monpurga v Ljubljani.

Za stavbenega višjega komisar-ja je povisani tit. višji komisar Friderik Linhart v Ljubljani, pa višje revidente pa Karol Ogorevec v Škofji Loki in Ivan Pečar v Ljubljani.

Smrtna kosa.

trnjevo pot idrijskega rudniškega učitelja, ne da bi čakal tolikokrat obehane in tako težko pri-čakovane boljše dobe svojega stan-ju. Služil je pač trdosrčnemu go-spodarju. Dasi po dekretu enako postavljen rudniškim uradnikom X. činovnega razreda, je prejemal plačo daleč pod to mero, kakor jo prejemaajo vsi njegovega stanu, ki se jim dekreti enako glase. O-čividnejšega nesoglasja med teo-rijo in prakso si ne moremo mi-sliti: kar se tiče dolžnosti, je rud-niško učiteljstvo enako uradni-kom, a kar se tiče pravice, stoji pod njim. To dejstvo je tudi po-kojnega ravnatelja močno bolelo in mai grenilo njegovo služova-nje. Udeleževal se je tudi vseh ak-cij za izboljšanje stanovskega po-ložaja; žal, da so vsi dosedanjji napori v tem oziru ostali brez-uspešni. Izven šole je posebno v mlajših letih razvijal uspešno de-lavnost v blaginjo svojega rojst-nega mesta in v narodno probujo takrat še "nemške Idrice". Dolgo vrsto let je bil občinski odbornik in svetovalec. Tudi on je bil pred 17. leti med onimi zaslužnimi za-stopniki naše občine, ki so doma v Ljubljani in na Dunaju požr-tvalno delovali, da je bila leta 1901 ustanovljena in odprta v Idrici mestna realka, ki jo je leta 1909 kot višjo realko prevzela dr-žava. In srce ga je bolelo, ko so lanskega poletja opustili priprav-ljalni razred in tako odtrgali od celote del uspeha njegovega pri-zadevanja — del onega, kar si je pred časom mesto samo ustano-vilo in več let vzdrževalo! — Pok-ravnatelj Novak je bil mnogo let odbornik in predsednik Narodne Čitalnice v Idrici, ki je bila ognji-šče narodne zavednosti. Tudi v našo kotlino je hudo pritiskal duh nemstva in nemškutarstva. Osta-nek onega sistema vidimo še dan-es v samonemskih napisih, ki se bleste povsod na in v poslopju rudniške ljudske šole kot spomin na minulo dobo narodne brez-pravnosti ter kot simbol želja in prizadevanj nekaterih Slovencev sovražnih birokratov današnjih dni. Kljub vsemu je stal pokojni ravnatelj neomajno na narodnem stalšču. Ko je l. 1893. predložila Narodna Čitalnica deželni vladi izpremenjena pravila v potrjenje, je deželna vlada zahtevala v nem-škem čepisu nekatera pojasnila in popravila, a predsednik Novak je ta dopis vrnil, sklicujoč se na člen XIX. državnih osnovnih za-konov in zahtevajoč na slovensko vlogo slovenski odgovor. In dež- vlada je to tudi storila! Sam iz-boren pevec je poleg družabnosti in složnega narodnega delovanja pospeševal v Narodni Čitalnici

zlasti petje slovenskih narodnih in umetnih pesni ter se vdeležil premnoge narodne prireditve do-ma in izven Idrice, kamor je po-nesla naša Čitalnica svoj prapor.

Pokojni ravnatelj Novak je bil tudi med onimi narodnimi Idrj-čani, ki so pred 25. leti ustanovili v našem mestu podružnico Druž-be sv. Cirila in Metoda in ki še danes kljub težavnim razmeram deluje v prosep našega narodne-ga šolstva. — V zadnjih letih je s posebno vneto deloval v odbo-ru Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb. In nebrojno je načeloval nadzorništvu Stavnbe in kreditne zadruge ter se ves čas kot član Vdovskega učiteljskega društva in Logaškega okrajnega učiteljskega društva živo zanimal za delovanje naprednih učitelj-skih organizacij. — Predvsem pa je bil poln skrbi in ljubezni do svoje rodovine ter je svojim otro-kom preskrbel ob skromnih svoj-jih gnutnih razmerah temeljito narodno vzgojo. Valovi domačih političnih viharjev niso priznana-li njegovi ugledni hiši in vsak udarec je z bolesto občutilo nje-govo srce. Zadnja leta je živel v neprestanem razburjenju, a brid-kost mu je še povišala smrt ljub-ljene hčere in ugledne slovenske mladenke Klementine, ki je umrla pred dobrima dvema mesecema. Zazelenega miru torej ni dobil s svojo vpokojitvijo, kakor mu ni bilo dano, da bi čakal srečnejšo dobo, ki se poraja Slovence in tudi Idrici sedanjih krvavih dni!

— Kako splošno znana in priljubljena osebnost je bil pok. ravnatelj Novak, temu priča je bil nje-gov pogreb, ki se ga je vdeležila tudi šolska mladina s svojim učiteljskim. Stari čitalniški pevci so se obrali ob njegovem grobu in so ljubemu prijatelju in dru-zabniku Lojzetu zapeli v slovo...

"Učiteljski kot" pri sv. Križu pa je sprejel vase novega stalnega najemnika, in slovenska zemlja mu daj, česar mu življenje ni ho-telo dati! — Šoli in narodu je dal, kar je imel najboljšega: svoje de-lo in svoje otroke! Mi mu ne mo-remo dati nič drugega, nego hva-ležen spomin v naših srcih!

V Ljubljani so umrli: Uršula Pavlič, vdova železniškega čuva-ja, 81 let. — Matevž Puc, zaseb-nik, 72 let. — Ivana Kozjek, to-varniška delavka, 20 let. — Her-man Peter, sin železniškega spre-vodnika, 5 let. — Slavica Müller, hči vratarja južne železnice, 3 le-ta. — Josipina Adamič, hči stro-jarskega pomočnika, 5 let. — Al- bert Stefanič, sin strojevodje.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali zancev,

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinj-stvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prija-telja ali znanca,

KADAR želite dobiti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite objaviti družvena naznanila,

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinj-stvu itd.

KADAR želite dobiti

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ja 1913 v Calumet,
Michigan.

Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POKOTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium, Mich.
LUKAS STEFANEC, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEZ, 208 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članic naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristopne članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanez, 208 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

ZAPISNIK SEJE

glavnega izvrševalnega odbora, ki se je vršila dne 6. avgusta.

Glavni predsednik Fr. Gregorich odpravi sejo ob treh popoldne.

Glavni odborniki so sledeči navzoči: glavni predsednik Frank Gregorich, glavni tajnik Anton Geschel, drugi tajnik Ozanich ter glavni blagajnik Arbanas.

Ker ni za izplačati nobene smrtne, se preide na izplačevanje poskočin.

Katarini Koste, članice dr. št. 10, se izplača za operacijo na slepem črevesu:

Johnu Muratu, članu društva št. 21, se izplača za nogo \$300;

Bolniška podpora je bila odobrena sledečim:

Pri dr. št. 1: Pavlu Shalzu, Josephu Spitznagel, Petru Kramarju in Pavlu Kondešu;

pri dr. št. 2: Johnu Boirču, Vinku Mihelčiču, Petru Smolčiču in Mile Radetiču;

pri dr. št. 7: Marku Pluttu (plača se mu podpora po zdravniški izkaznici) ter Jožefu Mavrinu;

pri dr. št. 9: Adamu Crnkoviču in Franku Malnarju;

pri dr. št. 10: Katrini Koste;

pri dr. št. 14: Marku Markančeviću;

pri dr. št. 15: Miku Tomiščiču;

pri dr. št. 20: Miku Bohoru in Franku Bodaniku;

pri dr. št. 21: Matiji Blažini in Josipu Brenu;

pri dr. št. 22: Miku Milakoviču, Ivanu Božičeviću, Mihlu Javčeviću in Jurju Nekiču;

pri dr. št. 23: Josipu Sumraku, Petru Mukovacu, Jakobu Novaku in Petru Prebeliču;

pri dr. št. 24: Antonu Šporčiču;

pri dr. št. 8: se izplača podpora po zdravniških izkaznicah sledečim: — Niku Vrleniču, Niku Badovincu in Josipu Smolčiču.

Miku Stimacu, članu dr. št. 8 se ne more izplačati podpore zaradi neodobrene bolniške izkaznice.

Pri dr. št. 9 se ni (?) javil po pravilih in vsled tega se ne more odobriti: Steve Babič in Mike Podnar ne moreta dobiti podpore, ker nimata zdravniškega izpovedila pravilno polnjenega.

Ana Brondić ne more dobiti podpore, ker se ne vjemajo zdravniške izkaznice.

Matt. Stanich ne dobi podpore, ker nima izpovedila izpolnjenega od zdravnika.

Odobreni razni stroški:

Houghton Can. Elect. L. C.	\$ 1.00
Mich. State Tel. Co.	\$ 2.00
Kenanaw Printing Co.	\$ 3.00
Matija Šojat, 2 zapisnika (hrvatska)	\$ 6.20
Mike Borge za stanarino	\$10.00

Razne izjave.

Glavni tajnik izjavlja, da si je nabavil hitri računar, kot je to odločil že v januarju glavni odbor. — Računar stane \$131.00.

Assesment z meseca september se pošilja po pravilih S. H. Z.

8 tem je dnevni red izčrpan, in predsednik zaključuje sejo ob šestih zvečer.

Prihodnja seja se bo vršila 4. septembra 1917.

Matt. Ozanich, zapisnikar.

Peru pošlje ultimatum.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. avgusta. — Berlinska "Vossische Zeitung" poroča, da je peruanska vlada poslala Nemčiji ultimatum.

Sodišče v Hamburgu je zavrnilo tožbo za odškodnino za parnik "Lorton", katerega je nemški podmorski čoln potopil 5. februarja.

Svojo razsodbo je sodišče utemeljilo s tem, da je parnik, ko je prejel povelje, da se mora vstaviti, razobrazil angleško zastavo.

"Lorton" je tudi vozil kontraband za Anglijo.

Premogove plasti v Šleziji.

Amsterdam, Nizozemsko, 23. avgusta. — Iz Berlina poročila pravi, da so našli obširna polja premoga v Šleziji. Po nekaterih krajih so premogove žile 22 metrov visoke. Premog bodo pričeli kopati v jeseni.

Iz avstr. parlamenta.

(Konec.)

Poročevalec dr. Steinwender izjavi: Sklep gospodarske zbornice ni naveden varstveni zakon, marveč zakon, po katerega besedilo je že za leto 1917 uveden davek vojne dobička ali ne po našem sklenjenem predlogu, marveč očitno po še veljavni cesarski naredbi. S tem seveda nismo mogli biti zadovoljni. Pač pa smo zadovoljni, da se vojni dobički zasigurno. — Raditega je odsek izpremenil sklep gospodarske zbornice v tem smislu: Naslov se glasi sedaj: Zakon, zavezujoč zagotavljanje vojne davka. Istotako se izpremeni § 1. na ta način, da se govori v njem o vojnem davku, katerega določitev je pridržana zakonu. S tem izgubi sklep gospodarske zbornice svojo nevarnost. Zakon se sprejme nato po besedilu poročevalca v drugem in tretjem čitanju.

Zbornica sprejme nato zakon, zavezujoč zagotavljanje rudarjev proti nevarnostem, brez debate v drugem in tretjem čitanju. Sledi utemeljevanje najnujnejših predlogov posl. Tušarja in drugih. Voditelj domobranskega ministrstva fml. Czapp izjavlja:

Gosp. posl. Tušar je obduoval in priznal delo naše armade, vsaj v kolikor se tiče moštva. Zahvaljujem ga za to in priznavam tudi svoje strani slavne čine čet na bojišču brez razlike narodov. Istotako moram poudariti, da bi morali presojati delovanja naših najvišjih armadnih vodstev prepuščati zgodovini. Šele bodoči čas mu, upajmo, da ni predaleč, bi mogel dobiti material in dati pravi odgovor na težka in zapletena vprašanja posameznih epizod svetovne vojne. (Pritrjevanje). Končno bi se poudarilo, da naša slavna armada v soglasju z intencijami najvišjega vojnega gospodarja vidi svojo najplemenitejšo nalogo v varstvu naše drage domovine in njenih najvišjih imetij. (Odobravanje) in nikdar političnega instrumenta. (Odobravanje). Tako je bilo, tako je in tako ostane vedno. (Živahno odobravanje in ploskanje). O konkretnih slučajih, ki so bili danes podani, naravno v tem trenutku ne morem dati nikakega pojasnila. Preiskal jih bom natančno in ukrenil vse potrebno. (Živahno odobravanje in ploskanje).

Ob 7. zvečer se prekine seja, da se vpišejo govorniki.

Po zopetni otvoritvi seje so govorili poslanci Čech, Schuerff in dr. Liebermann, nakar je bila debata zaključena.

Upravitelj domobranskega ministrstva sporoča, da ostanejo poslanci-vojaki tudi v času, ko zbornica ne zboruje, na dopustu.

Predsednik dr. Gross naznaja, da bo sklical prihodnjo sejo pisme nim potom.

Zbornica gre na počitnice, kajti čaka jo mnogo dela. Z zadovoljstvom se smemo ozirati na preteklo kratko zasedanje. Čakajo nas še večje in težje naloge.

Predsednik izreka željo, da bi se naj cesarju posrečilo doseči trajni mir, ki ne bo zapustil nikakega sovraštva in ki bo združil vse narode v skupnem kulturnem delu. (Živahna pohvala). Ako pa bi akcija za dosego častnega mira še ne bila uspešna, potem bodemo, kakor dosedaj, žrtvovali kri in vse, kar imamo za cesarja in domovino. (Dolgotrajno odobravanje).

Seja je bila nato zaključena.

Za rodilne vojni vjetnikov.

Dunaj, 15. julija.

Zakon o podporah rodilnam vpošlepane je bil včeraj skoro soglasno sprejet v drugem in tretjem čitanju — in sledilo je prav živahno ploskanje med poslanci: tudi na galerijah med poslušalci je zakumelo prav odkritosrečno veselje.

Odklonjen pa je bil dodatek poljskega socialnega demokrata dr. Liebermanna k § 1, ki je meril na to, da bi bile deležne teh podpor tudi rodilne takih držav, ki so kakorkoli zašle v vojne vjetništvo sovražnih držav.

Ta predlog je bil odklonjen s 146 glasovi proti 141, torej za samih 5 glasov. — Nekateri vodilni nemški listi dostavljajo, da so glasovali Nemci sami in porazili vse ostale parlamentarne stranke.

Ako bi bilo to resnično, potem bi morali reči, da so pri tej prilici Nemci sami porazili vse ostale parlamentarne stranke. Nemci sami tvorijo večino, ako le "geschos sen" glasujejo.

Toda ta trditev ni resnična, kajti odločilo se je — Jugoslavi, ki so glasovali proti Liebermannovemu predlogu.

Na prvi hip se zdi jako čudno, da so prav Jugoslavi vrgli ta brezdvomno jako dobrohoten in človekoljuben predlog. Tudi med mnogimi slovenskimi poslušalci v poslanski loži je vzbudila ta družitev Jugoslovancev z Nemci očitno strmenje, zlasti še, ko se je pokazalo, da so prav oni pokopali ta predlog — odločivši se od vseh ostalih slovenskih strank.

Jugoslavi so hoteli s svojo taktiko rešiti zakon sam, da stopi v veljavo že 1. avgusta. Sprejetje Liebermannovega predloga bi imelo to posledico, da bi morda že gospodarska zbornica črtala ta določek, in ako bi tega ne storila, bi zakon ne dobil najvišje sankcije. In kdo ve, kdaj bi potem mogla biti popravljena v poslanski zbornici ta napaka!

Razlog za tako odklanjajočo stališče vlade pa je enostavno to, da je zbornica že za današnjo sejo predložila zakon, ki natančneje ureja vse ono, kar vsebuje Liebermannov predlog. (Zakon je bil med tem že sprejet. Op. ur.).

§ 1. določa, da vsi taki državljani, ki so prebivali ob začetku vojne v sovražnem inozemstvu in so brez svoje krivde bili internirani, in taki, ki so bili v vojni zajeti, imajo pravico do državne podpore, ako so bili od tam izgnani in so pribežali domov.

§ 2. da jim teče enaka podpora, kakor rednim vpošlepaneem;

§ 3. Svojeji takih jettnikov imajo tudi enake pravice do podpore. Oglasiti se morajo potom občine, v kateri sočasno prebivajo, na delžno podporno komisijo in dokazati pravico v smislu § 1;

§ 4. Proti odločbi te komisije je dopustna pritožba v roku 60 dni;

§ 5. Ta zakon stopi v veljavo 1. avgusta 1917.

Votla palica.

(Defektivska povest.)

Dne 5. februarja 1880 se je dolocilo, da bo priredil ruski car veliko državno pojedino na čast bogarskega prince. Namizne dekoracije so bile nekaj posebnega in vse posameznosti se je odredilo na način, ki je presegal vse, kar se je doživelo do tedaj. Slavnostno pojedino naj bi se vdeležili najodličnejši možje in ženske v cellem carstvu in vsa zadeva je imela odlični diplomatični značaj.

Stvari pa so se začele tako, da je postal to dan popolnoma različne vrste.

Pet minut pred časom, ko bi se morali zbrati gostje pri mizah, se je završila v carski palači eksplozija, ki je razširila smrt in razdejavanje. V tleh obedne dvorane je nastala odprtina, dolga deset čevljev, in kakorhitro se je odstranilo razrušeni material, se je našlo, da je bilo ubitih pet služabnikov, dočim jih je bilo 35 ranjenih. Ušli pa so smrti vsi oni, katerim je bil dinamit namenjen.

General Trekov, mož železa in krvi, je bil v onem času policijski načelnik v Petrogradu. Ker je manjkalo evidence, je storil to, kar stori ponavadi policija v katerikoli deželi. Aretirani je dal več ljudi, ki so se mu zdeli sumljivi. Med tem časom pa so prepravili njegovi agenti mesto, da najdejo one, ki so bili dejanski krivi zločina. Eden teh policijskih agentov je izvedel, da se je videlo na dan pred eksplozijo postopati v bližini palače večjo skupino ljudi. Uporabilo se je vsa sredstva policijskega departamenta, da se dobi te ljudi v roko. Konečno se jih je dobilo — štirinajst po številu — in v posesti vsakega teh se je nahajala palica iz bambusa.

To bi ne bilo samoposebi ničesar presenetljivega, če bi ne obstajalo dejstvo, da se je našlo v notranjosti vsake te palice poziv na zborovanje revolucionarjev, kateri poziv je bil tiskan na debulnem papirju. Nobenega dokaza ni bilo, da se je zborovanje v resnici vršilo in čij policije je bil sedaj spojiti te može z votlimi palicami z eksplozijo, ki se je završila v carski palači. Vseh štirinajst jettnikov se je natančno izprašalo, a ni se doslo nobenega uspeha. Konečno se je enega izmed njih mučilo in izdal je imena več tovarišev. Eden teh pa je bil Viktor Čalturin.

Čalturinu se je dovolilo, da se je prosto gibal, a policija ga je zasledovala pri vseh njegovih korakih ter bila informirana o vseh njegovih življenjskih navadah.

Najprvo se je preiskalo njegovo stanovanje. Med drugimi stvarmi,

katere se je našlo, se je nahajala tudi pisalna miza, ki je imela več skrivnih predalcev. V enem teh predalcev se je našlo celo kopo načrtov, risanih z modro tinto. Arhitekti, katere se je poklicalo na posvetovanje, so spoznali v teh načrtih takoj one carske palače. V nekem drugem predalcu pa je bilo pismo, pisano s šiframi. V prevodu se je pismo glasil: "Sedaj je čas za dejanje. Ne odlašajte še naprej."

Počasi, a gotovo se je vrglo mrežo preko Čalturina.

Na poslanci ni bilo nikakega datuma, vendar pa se je izračunalo, da se je poslalo Čalturinu pred nekako petimi tedni. Ugotovilo se je tudi, da se je izvršilo par poprav v palači pred nekako istim časom in tudi to, da je bil na delu neki mizar, ki je bil sličen osumljenemu človeku. Prišel je na delo vsako jutro ter odšel zvečer domov. Imel je s seboj celo četa pomočnikov in zapazilo se je, da se mu strogo pokore.

Poličijsko mrežo pa se je nato razširilo na tiste, da je obsegala vse izdavalce in prodajalce eksplzivnih snovi v mestu samem in okolici. Kmalu nato se je našlo prodajalca, ki je prodal Čalturinu dinamit. Prodajalec je vedel, da je ta človek mehanik, ter domneval, da rabi eksplozivno snov v svoji stroki. Mnogočina dinamita ni bila velika, vendar pa se je cenilo, da je zadostovala za razstrelitev cele palače.

Prihodnje vprašanje, katero je bilo, ni bilo, na kak način se je spravilo dinamit v palačo. Rešitev tega vprašanja ni vzela dosti časa. Dokazalo se je, da se je pričelo z delom vtihotapljanja dinamita v poslopje s prvim dnem in da se je nadaljevalo s tem skozi cele tedne. Prvo količino je nesel Čalturin v svoji škafliji za orodja. Pomeje, da ne vzbudi suma, je skril dinamit v svoj kruh. Na kako premeten način se je izvršilo vse to, je razvidno iz dejstva, da se je popolnoma zvedelo za nos paznike in straže pri vstopu v palačo.

Kakorhitro je bil material v poslopju, so pričeli mizar in njegovi tovariši kopati tunel ali prehod v namenu, da položijo dinamit naravnost pod obednico, kjer se je imel vršiti slavnostni banket. Vse to pa je vzelo precej časa in veliko napora. Može so delali na skrivnem skozi celi dan in zvečer, ko so zapuščali palačo, so odredili vse potrebno, da skrijejo pred nepoklicanimi očmi to, kar so pripravljali v pritličju. Med tem časom pa so jih njih tovariši zunaj informirali glede gibanj in načrtov carja in carske družine. Ko se je izvršilo vse potrebno predpriprave ter določilo čas za banket, se je poslalo Čalturinu pismo, v katerem se ga je obvestilo, da je sedaj čas za dejanje.

Razkritje može z votlimi palicami pa je dovedlo do tega, da je razjasnila policija celo zaroto. Dokazi proti Čalturinu so bili s tem popolni ter on in štirje drugi so bili usmrčeni, dočim se je veliko število njih tovarišev poslalo v dosmrtno ječo v Sibiriji.

Srbaka žetev.

Iz Belgrada prihajajo poročila o povoljni žetvi po vsej Srbiji. Pšenice je bilo posejane 20 odstotkov več nego lani, koruza je kljub suhi dobro uspeła. Šljiv ne bo v praočibi, jabolk mnogo, trta uspeva izborna.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JANEZA ČIČ, doma iz Velikega Brda, Hrenovca pri Postojni. Pred enim letom sem čul, da se nahaja v ruskem ujetništvu. Prosim, če kdo ve kaj o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. — Martin Čič, Box 67, Kempton, W. Va. (25-28-8)

Kje je tovariš?

Idilno milo.

Milo za toaleto, obraz ali kopel mora vsebovati sledeče kakovosti: Biti mora čisto, zdravilno, antiseptično in nerazdražljivo.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo Zdravilno milo za kožo) vsebuje vse to. Je izvršno za otroško kopel in je pravi materin prijatelj. Mnogo družin ga rabi vsaki dan.

Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Severa's Antiseptol

Je antiseptična tekočina za notranjo in zunanjo rabo. Rabi bi ga morali vsak dan kot ustno ispiralo, grgalo in kot krazjevno nadevalo. Cena 25 centov.

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge) je znan kot antiseptično preprečilo zopernega duha in olajšilo za potne, otekline, pekoče in razpokane noge. Cena 25 centov.

Poleg teh se debe tudi druge zdravila in toaletne pripravke izdelane in ki se prodajajo pod "Severovo" varnostno znamko. Zabeleženo je vedno samo Severovo pripravke. Na prodaj v lekarnah vspevati. Če jih ne morete dobiti v vašem kraju, naročite jih naravnost od

Rad bi izvedel za brata JANEZA BERGLEZ. Služi je v Celovcu pri 17. regimentu, 10. kompaniji. Doma je iz Gornje Slivnice št. 6, podomače Kramarjev, pošta Smarje. Prosim drage rojake-ujetnike v Rusiji in Italiji, ako kateri kaj ve za njega, da mi naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem, toda rajše bi videl, ako je še med živimi in čita to oglas, da se mi sam oglasi. — Joe Berglez, 410 Park Street, Pueblo, Colo. U. S. America. (23-27-8) (23-27-8)

ISČE SE 500 MAJNARJEV PRI CLEARFIELD BITUMINOUS COAL CORPORATION,

v naših majnah, ki so v

ROSSITER, PA. SPANGLER, PA. CLYMER, PA. GRASS FLAT, PA.

ob New York Central železnici, v bližini divnih krajev Punxsutawney, Indiana, Barnesboro, Clearfield, Pa. Dobre zveze.

Za pikom 95 c. za veliko tono.

Za strojem 61 c. za veliko tono.

Sekanje in nakladanje 77 c. za veliko tono.

Cerkve, šole, zabavišča povsod. Mi nudimo majnarjem vse, z namenom, da jih zadovoljimo in da ostanejo. Vsakovrstne trgovine, dobra voda, vrtni prosti

Ugodna stanovanja s tremi in petimi sobami.

Pri nas se dela vsak dan kar imamo dovolj, voz in zato je stalno delo zagotovljeno. Dober stalen majnar lahko napravi od \$100.00 do \$200.00 na mesec v naših majnah.

Uprajte pri superintendentu majn ali pa pišite po pojasnila.

CLEARFIELD BITUMINOUS COAL CORPORATION,

CLEARFIELD, PA.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

Išče se majnarje in delavce za zunaj.

Pennsylvania Coal & Coke Corporation

v naših: Beaverdam, Pa., Ehrenfeld, Pa., Cresson, Pa., Nanty-Glo

majnah: Pa., Paxton, Pa., Hastings, Pa., Marsteller Pa. na Pennsylvanjski železnici,

v Winburne, Pa., Clearfield County in v Arcadia, Pa., Indiana County na N. Y. Central železnici.

Naše majne so pod unijsko plačo na dva tedna.

Majne se nahajajo v bližini lepih krajev z šolami, cerkvami, zabavami, vrtni

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blaginjak: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blaginjak N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDruževalni odbor:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uredniškim zadevam, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnosti ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
ozirala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlati.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Senoa.

(Nadaljevanje).

"Pojdite v kočjo", veli Šimen

brivcu. "V kuhinji najdete lesto

na podstrešje. Od tam je linica

na cesto in lahko gledate, kakor

in kolikor vam je volja."

"Dobro. Ti se pa obnašaj, ka-

kor veš, da bo najbolje: pokorno,

ponižno, da nihče nič ne opazi."

"Ne bodite si v skrbeh. Dobro

vam, tako bo prav. Ni prekrat"

nasmeje se Šimen. "Zdaj le bo-

glejte, voz je že blizu!"

"Ze grem", reče brivcu Čoko-

lin ter se poda v kočjo.

Šimen pa se vsede celo miren

k bregu.

Istočasno se oglasi zopet: Kvar,

kvar! in medalec v grmovju tudi:

Kvar, kvar!

"Za vruga! Kaj pomeni ta

glas!" stvare se Šimen. "Čemu

ravno danes ti vrazji krokarji

kroolčeje okoli hiše?"

Medtem se je približal bregu

navaden kmetski voz, na katerem

sta sedela stari in deklet.

"Hoj, brodar, hoj!" zakliče

stari Arbanas.

Šimen vstane prav leno in se

počasno korakov poča na brod.

"Ze pridem, že!" oglašil se

starec.

Istočasno zašumi nekaj v gr-

movju in bilo je videti, da se ne-

kaj premiče dalje in dalje. Mar-

li kakšna zver? Kdo ve?

Na vozu je sedela poleg starega

Dora.

Glavo ji je ovijal pisan robec.

Lica je bilo celo malo videti. De-

kle je bilo blede kakor snež.

Oko oči so se videli rdeči sledovi

prelitih solz, a lepe, sicer vedno

bistre in žive oči so bile danes

motne, brez življenja in so srpo

gledale predse. Dekle je s preki-

znanimu rokama v krilu sedelo ti-

ho in mirno poleg starega, le ka-

dar se je spomnilo na žalost, izvil

se ji je globok vzdih iz prs in sol-

ze so ji zavrele v oči. Stari Arba-

nas je priganjal konja in vedno

opazoval Doro. Voz se zapelja na

brod. Dekle se prestraši in pogra-

bi spremljevalca za roko.

"Dora, ne boj se! Nič se nama

ne zgodi, nič! Strmo je sicer do

broda, ali je že dobro. Hoj, konji-

ček, hoj! — Dora!" vpraša star-

ec dekle, ko je brod že vozil po

Savi.

"Kaj je, boter?" vpraša dekle

polglasno.

"Dora, čemu se jočeš? Oči imaš

polne rose, kakor je zvečer polna

trava."

"Ne morem drugače, boter."

"Sree mi je tako."

sti. Na desni in levi strani je bilo
grmovje. Kakšnih petdeset kor-

ov naprej se je razprostiral
gozd. Voz pride do njega. Brivce

začne nagelje dihati.

"No, ali ne bo kmalu?" zam-

mra srdito.

Istočasno se zasliši živžg. Konj

začne poslušati ter postoji. Starec

zamahne z bičem. Ali kakor blisk

iz vedrega neba skočita iz šume

dva rdeča konjenika.

"Glej ju!" poskoči brivce.

"Dobro je, naša sta. Dora skupaj

smo!"

Kakor veter se požene eden iz

med konjenikov proti konju ter

mu porine svoj meč med rebra.

Konj pade. Dekle zakriči ter se

prime za voz, a starec se dvigne,

da bi zadržal s sekirjo, katero je

imel kot orožje na vozu. Ali že

prihit drugi konjenik, popade

starega za vrat in ga z močno roko

vrže na zemljo.

"Dekle popadi!" zakliče prvi

konjenik hrvaški, čeprav je no-

sil na sebi španjolsko obleko.

Drugi se stegne k deklici. Pa —

že skoči v istem trenutku mlad

junak na konju iz šume.

"Ti bom že dal dekleta, nič

vrednež!" zakliče mladenič in za-

malne z baton (kijem) lopovu

nemilo po glavi, da se brez zav-

esten zvali s konja v prah.

Istočasno pa priskoči prvi je-

dec in nastavi mladeniča meč na

prsi. Mladenič je izgubljen, kajti

ne more se s kratkim baton po-

magati proti dolgemu meču.

"Daj ga!" zavpije jezo Grega

iz svojega skrivališča.

Pa že plane nekdo iz gozda, pu-

ška poči ter podere konjeniku

konja.

"Strela božja!" zaškrtno bri-

vec. "Šimen, hudo je! Hudi

nam je prinesel mladega Pav-

la pred noge. Vse je izgubljeno!"

"A — res?" začudi se Šimen

hladnokrvno in obrača svoje ribe.

Iz grma se prikaže Miloš.

Brivce obledi ter se začne tre-

sti kakor šiba na vodi.

"Miloš!" zakliče mu Pavel

"poglej, kdo sta ta dva razboj-

nika!"

Mimo pristopi Miloš in odpre

s puškinih kopitom železni šlem

prvopadlemu konjeniku.

"Pri svetem Nikoli! Gospod, to

je Luka Črnič, sluga našega go-

spoda očeta. Glej, ničvrednež!"

Spreoblekel se je v španjolsko o-

pravo in železno čelado, da more

lažje ropati po okolici. Toda bo

mu jelo predsedati. Vaš bat ga je

poljubil tako nemilo, da mu bo po

pameti brenčalo do temnega gro-

ba. A kdo si ti, hudobnež?" obr-

ne se Miloš Radak k drugemu

jezdecu, ki se je zvijal pod ranje-

niim konjem. "Dvigni šlem, da vi-

dim tvoj hudobni obraz!"

Trese dvigne nesrečno železno

krinko ter gleda Miloša z obra-

zom, kakor bi mu ga lomil krč.

"Ivo Pervan!" nasmeje se Ra-

dak. "Ti si, sirotež? Nesrečo si

imel na svetek in petek. Rodil si

se sicer v nedeljo. No, plačo boš

vedar dobil, čeprav ni danes so-

бота!"

"Gospod, oprost!", izgovarja

se nesrečno, "kaj morem jaz —

jaz sem revež — moral sem ubo-

gati — moral!"

Pavel je pristopil k vozu. Dora

je vsled prestrašene strahu ležala

bleda in brez zavesti na vozu. Bi-

la je kakor mrtva. Mladenič se

skloni nad njo in ji gleda v lepo

lice.

"Angelj sladki!" zašepče Pa-

vel z zalostnim glasom. "Koliko

nezgode se je navadilo nate! Zlo-

ba in neumnost sta se zarotili

proti tebi, da bi postala plen gre-

šne volje. Ali čemu? Radi mene,

radi moje ljubezni. Pa hvala Bo-

gu, zopet sem te rešil iz nesreče,

sirota moja, v katero te je vrgla

hudobija obrekljivih ljudi. Opro-

sti, draga, oprost, ker tepiš radi

mene; masčevati se hočem radi

tebe, pri moji veri — hočem se!"

Dokler je mladenič gledal Doro,

moral je brivce pod rhuševce

strehne prestatu peklenske muke.

Vse njegovo snovanje in kovanje

— vse je bilo uničeno. Dora je

bila rešena, ona, o kateri je že

mislil, da bo njegova. vsaj pol

njegova. Možgani so se mu ječi

vrtili, zakričal bi rad same jaje,

hotel bi zadaviti Pavla, a vstred

strahu ni smel.

Za savskim bregom od Grgur-

čevega broda začne se konjski

potop. Brivce pogleda proti tisti

strani. Vstred grmovja in šume ne

more nič videti. Za grmovjem je

jezdila desetica cesarskih voja-

kov. Pred njo je korakal Jurko,

ves žmužen vsled dolgega in na-

glega hoda. Bil je v Zagrebu, ko

mor je nesel pismo svojega brata

Pavla, ki je prošil pomoči pri ka-

pitlanu Blažu Perharu. Pri Go-

guričevem brodu je prevedel Jur-

ko oklopnike čez Savo. Prisedi-

do kraljevega broda, namigne vo-

jakom, naj gredo po poti dalje,

sam pa izgine v grmovju. Groze

zatrepeče brivcu srce, ko vid-

svetle cesarske oklopnike jezdiči

po cesti. Pavel privzdigne glavo,

vzame plašč z rame ter ga pokri-

je na brezvestno siroto Doro.

(Dalje prihodnjije).

Dnevne novice.

Poljska legija razpuščena.

Kodanj, Dansko, 23. avgusta. Moštvo in častniki poljske legije so skupno resignirali. Poveljnik je izdal povelje, v katerem sprejme resignacijo ter je poslal polk v Galicijo, kjer se bo razdržil. Avstrijski podaniki bodo na razpola- go avstrijskim vojaškim oblastim.

Žetev v Nemčiji.

Bern, Švica, 23. avgusta. — Nemška dekleta, ki se v velikem številu nahajajo v Švici kot služ- kinje, ali pa bolniške strežnice, so sprejele poziv nemške vlade, da se naj vrnejo domov zaradi dela na polju.

Drugi, ki so na počitnicah v Nemčiji, ne smejo iz istega vzroka odpotovati.

Madžarizacija Rumunov.

Kodanj, Dansko, 22. avgusta. Ogrski naučni minister grof Albert Apponyi je izdal odredbo, po kateri se morajo rumunske šole v rumunskih krajih na Ogrskem po madžariti.

Obvestil je rumunske oblasti, da Ogrska prevzame vse rumunske šole, da se ohrani madžarski na- rod; za sedaj pa se bo kršanski nauk poučeval v rumunščini.

Križa na Finskem.

Petrograd, Rusija, 23. avgusta. Položaj na Finskem je zelo resen, ker ni mogoče sestaviti kabineta, in ker socialisti vstrajajo pri za- h

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa pošilja edino potom poštinih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmery & Miners National Bank, Forest City, Pa.
V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAC

- ROMAN -

6

(Nadaljevanje).

Grof Gulf je pa iskal Melanijo, s katero ni bil izpregovoril ta dan še nobene besede.

— Gospod grof, ali nič ne slišite? — je zaslišal naenkrat za seboj.

Obrnil se je in zapazil gospodično Zaben.

— Oprostite gospodična, res vas nisem slišal. — Saj veste, dr. dranje vozov in kričanje.

— To ni noben odgovor, gospod grof.

— Kaj zapovedujete, gospodična?

— Prav nič. — Samo to vam moram povedati, da je mladi grof Slikov izvrsten človek. — Tako dostojen je in ljubeznjiv. — Njegova ekselencija ve, kaj dela.

— Kdo? — Morda vojni minister Ralpen?

Gospodična Zaben je prikimala.

— Kje ste pa izvedeli?

— No, to se že v splošnem govori.

— Pri čaju in kavi, kaj ne?

— Gospod grof, bodite dostojni.

— Saj sem, gospodična.

— Vem, kaj mislite povedati. — Me, uboge ženske smo vsega krive. — Toda, jaz sem to izvedela iz skrajno zanesljivega vira.

— Da nekateri...

— Nočijo videti, čeravno niso slepi. — Vojni minister bo napel vse sile, samo da bo obdržal Slikova tukaj.

— Mislite?

— Ne mislim samo, ampak vem.

— Ne razumem vas, gospodična.

— Zdi se mi, gospod grof, da danes sploh ničesar ne razumete.

Za moj prijazen opomin bi zaslužila drugačno hvaležnost.

— Za vaše svarilo, gospodična?

— Nikar ne bodite tako nedolžni! — je vzkliknila mlada dama.

— Nikar ne mislite, da so ljudje slepi, če ste vi slepi. — Človeku, kateremu ni mogoče svetovati, ni mogoče pomagati. — A, tukaj prihaja moj voz. — Nasvidenje!

— Gospodična!

— Čakajte, še nekaj!

— Kaj, gospodična?

— Ali boste šli danes v cirkus?

— Danes je nedelja in še semenj po vrhu.

— Jaz grém tako rada. — Madama Bertrand je krasna ženska!

— Gospod grof, pazite!

Gospodična Zaben mu je zapretila s prstom ter skočila v voz.

Stotnik se je počasi odpravil proti svojemu domu.

5.

Naslednji da nje grof Gulf že zelo zgodaj vstal in napisal par pisem.

Po zajtrku se je nemirno izprehajal po sobi in neprenehoma gledal na uro. Zdelo se mu je, da se kazalo ni še nikdar tako počasi premikalo kot danes.

Vstopil je njegov služabnik Karol in ga vprašal, če naj nese pisma na pošto.

— Počakaj še malo. — Jaz še nisem vsega končal. — Ali ni še nikdo vprašal zame?

— Še nikdo, gospod grof.

— Te bom že poklical, če te bom potreboval.

K oje udarilo poldevetih, se je oglašil hišni zvonec. — Stotnik se je zdrnil, obstal in poslušal.

Vstopil je Karol ter mu izročil vizitko, na kateri sta stali besedi: "George Bertrand".

— Dobro. — Reci mu, naj vstopi. — Čakaj, ta pisma nesi na pošto.

— Da, gospod stotnik.

Par trenutkov pozneje je stopil v sobo Bertrand. — Komaj vidno se je priklonil in rekel z odločnim glasom:

— Želeli ste govoriti z menoj.

Grof Gulf je opazoval njegovo krasno vitko postavo in vedno bolj blede. — Vsa kri mu je izginila iz lica.

— Gospod grof, ali niste hoteli govoriti z menoj? — je ponovil umetni jahač.

Tedaj mu je ponudil grof obe roki in zajecal:

— George! — Moj ljubi George!

mogel več premagovati. — Stopil je korak naprej in objel svojega brata.

— Jaz nisem vedel, da si v knezovi službi? — je zašepetal slednji George in si obrisal oči.

— Jaz sem te spoznal v prvem hipu, ko si jahal po cesti. — Toda George, za božjo voljo, kakšen poklic si si izbral! — Zakaj si pa del tako nizko?

— Ali sva sama? — je vprašal George in pogledal k vratom?

— Popolnoma. — Moj služabnik je odšel. — Poleg tega pa sam dobro ve, da ne sme prisluškovati. — Sedi, da se kaj pomeniva.

George je sedel in začel gledati po sobi.

— Vse mi povej, George, kaj se je zgodilo. — Odkri mi svoje sree in prepičan bodi, da bom dobil pot in sredstva, da te bom lahko rešil.

— Mene da bi rešil? — se je nasmehnil George žalostno.

— Seveda, na vsak način.

— Ne, ni mogoče ni mogoče. — Prepičan sem bil, da sem popolnoma obračunal s preeklostjo, čeraj sem pa naenkrat zagledal tvojo vizitko. — In ko sem jo videl, sem se odpovedal vsem svojim načrtom in sklepom.

— Ali si že dotog v domovini?

— Da, že precej dolgo. — Par let.

— Zakaj mi pa nisi nikoli pisal?

— Vrjemi, da se nisem upal. — Previdno sem se izogibal mest, o katerih sem mislil, da bom dobil v njih kakšnega svojega prijatelja ali znanca.

— George, ne boj se, jaz ti ne bom ničesar očitel. — Tvoje odkritostne besede so mi dokaz, da lahko govorim odkrito s teboj in da ne boš omalovaževal mojega nasveta. — Zakaj si padel tako nizko, George? — Zakaj si se odpovedal prejšnjemu življenju? — Boš videl, jaz bom napel vse sile, samo da te rešim in te spravim nazaj na pravo pot.

— Mene da bi rešil — se je nasmehnil umetni jahač. — Mene? Ne, ni mogoče.

— Če hoče človek kaj doseči, lahko doseže. — Telo si posvetil tej svoji umetnosti, nisi pa še posvetil svoje duše. — In dokler imaš se to, je še vse mogoče.

George si je pokrtil obraz z rokami, grof Gulf je pa mirno nadaljeval:

— Poglej, spoznal sem te, dasiravno imaš dolgo brado. — In ker sem te spoznal kot brata, te prav lahko spoznam tudi kot tovariša v mojih mladostnih letih. — Zelo rad bi pa izvedel, kako si se mogel zjiti tako daleč. — Nikar ne misli, da govorim to v slabem pomenu. — Ne, ravno nasprotno. — Celo mesto govori o tebi in tvoji ženi. — Ti ne veš, kaj vse so se izmislili.

— To je dobro — je odvrnil George. — Morda se mi bo ravno vsled tega posrečilo priti z mesta, ne da bi me kdo spoznal.

— Nekaj časa se boš že lahko skrival, dolgo se pa ne boš. — Moj Bog, kaj bi storila najina mati, če bi izvedela o tem. — Ali veš, da je že prepričana o tvoji smrti?

George je vstal in se začel izprehajati po sobi.

— Brat! — je rekel slednjič — tebi so moia mladostna leta ravno tako dobro znana kot so meni. — Vedno bolj sem lezel v mrežo, iz katere ni bilo nobenega izhoda več. — Vdajal sem se pijaci in kartam. — In s kartami sem izgubil vse, kar sem še mogel imenovati svojo lastnino. — Izgubil sem samega sebe. Bežati sem moral, kajti moje premoženje ni več zadostovalo, da bi pokrtil dolgov.

— Saj sem vendar...

(Dalje prihodnjič).

Cenjene rojake v italijanskem ujetništvu prosim, da mi poročajo kaj o mojem bratu JURI JU POŽGAJ, ki je bil ujet meseca oktobra 1915. Rojen je v občini Velika Dolina, okraj Krško. Bojim se, da ni več med živimi, ker inace bi se mi gotovo oglasil. Za vsako pojasnilo se že vnaprej zahvaljujem. — John Požgaj, McIntyre, Pa. U. S. America. (24-27-8)

Želim izvedeti za naslov svojih dveh bratov IVANA in MIHAELA KOCJANČIČ. Doma sta iz Vevč pri M. D. v Polju. Oba sta se nahajala na fronti ter 2½ leta že nisem prejela nobenega glasu o njih. Zato prosim rojake v ujetništvu, če kateri kaj ve, da mi poročajo, za kar bom zelo hvaležna, ali ako sam bere ta oglasa, naj se mi oglasi. — Režba Kocjančič, omožena Žele, 35 a, Cooks Mill, Mich. U. S. A. (23-27-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Vstopnina za moške je \$1.00; dame so vstopnine proste.

Anton Masle, R. F. D. 2, Box 134, Irwin, Pa. (24-25-8)

Rad bi izvedel za naslov ALOJZIJA in TOMAŽA REBEC. Doma sta iz vasi Pakje pri Šent Petru na Pivki. Poročati jima imam nekaj važnega. — Frank Pavlovich, Box 7, Corndon, Pa. (25-28-8)

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA. Za svezro pijačo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

NAZNANILO.

Rojakom v Clevelandu, O., in okolici ter onim, ki potujejo po teh krajih, priporočam

RESTAVRACIJO IN KAVARNO "BELIGRAD"

nasproti slovenske sole in cerkve.

Tu dobite sveža jedila in točno postrežbo. Imam tudi čista prenočišča.

Za obilen obisk se priporočam.

FRANK DRASLER,

6120 Glass Ave., Cleveland, O., med 61. in 62. ulico,

blizu St. Clair Avenue.

Ohio State Telephone:

Princeton 2993 W.

19. & 26.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Pennsylvaniji in West Virginiji naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo in upamo, da mu bode šli na roke.

S spoštovanjem

Upravištvu "Glas Naroda".

HARMONIKE

bodite zaključeni vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilih zanesljivo vsako pošlje, ker sem s nad 18 let tukaj v tem poslu in sediti v svojem lastnem domu. V popravilih vsemem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo sahtev, brez nadaljnjega vprašanja.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči Specialist možkih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ur, večer od 8. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ur, v nedeljo od 10. do 12. ur.

DR. LORENZ,

Specialist možkih bolezni,

644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,

Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ur, večer od 8. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ur, v nedeljo od 10. do 12. ur.

DR. LORENZ,

Specialist možkih bolezni,

644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,

Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ur, večer od 8. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ur, v nedeljo od 10. do 12. ur.

DR. LORENZ,

Specialist možkih bolezni,

644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,

Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ur, večer od 8. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ur, v nedeljo od 10. do 12. ur.

DR. LORENZ,

Specialist možkih bolezni,

644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,

Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ur, večer od 8. ure zvečer. V petek od 9. do 12. ur, v nedeljo od 10. do 12. ur.

DR. LORENZ,

Specialist možkih bolez